

CHƯƠNG III: ỔN ĐỊNH TỔ CHỨC, ĐẢM BẢO AN NINH, TRẬT TỰ, PHÒNG, CHỐNG BẠO LOẠN GÓP PHẦN ĐÁNH THẮNG CHIẾN TRANH XÂM LƯỢC BIÊN GIỚI PHÍA BẮC VÀ CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI NHIỀU MẶT CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH PHỤC VỤ CÔNG CUỘC XÂY DỰNG KINH TẾ, PHÁT TRIỂN VĂN HÓA XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN LÀO CAI - HOÀNG LIÊN SƠN (1976 - 1991)

I. HỢP NHẤT LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN LÀO CAI, YÊN BÁI, NGHĨA LỘ, CÔNG AN TỈNH HOÀNG LIÊN SƠN ỔN ĐỊNH AN NINH, TRẬT TỰ, PHÒNG, CHỐNG BẠO LOẠN GÓP PHẦN BẢO VỆ CHỦ QUYỀN LÃNH THỔ, BIÊN GIỚI CỦA TỔ QUỐC (1976 - 1980)

Đất nước được hòa bình được thống nhất, cùng đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Nhiệm vụ mới đòi hỏi cải tiến tổ chức và chế độ làm việc từ Trung ương đến cơ sở, nhằm đảm bảo sự lãnh đạo tập trung, thống nhất. Ngày 29 tháng 9 năm 1975, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa III) ra Nghị quyết số 24 nêu rõ: cả nước thực hiện chế độ quản lý hành chính theo 04 cấp: trung ương, tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; huyện và xã... Giải thể Trung ương Cục miền Nam; giải thể các Khu ủy ở cả hai miền. Hợp nhất các tỉnh thành đơn vị hành chính - kinh tế với quy mô cần thiết, tăng cường cán bộ cho cấp tỉnh, thành phố, huyện và xã.

Kỳ họp thứ hai, Quốc hội khóa V vào tháng 12 năm 1975 đã ra nghị quyết hợp nhất một số tỉnh, trong đó, các tỉnh Yên Bái, Lào Cai và Nghĩa Lộ (trừ huyện Bắc Yên và huyện Phù Yên của tỉnh Nghĩa Lộ nhập vào tỉnh Sơn La) thành một tỉnh mới lấy tên là tỉnh Hoàng Liên Sơn. Xuất phát từ tình hình kinh tế, chính trị, xã hội, cơ sở vật chất và vị thế của vùng đất tỉnh Lào Cai, lãnh đạo ba tỉnh đề xuất lấy thị xã Lào Cai làm trung tâm tỉnh lỵ. Căn cứ đề nghị của Hội nghị cán bộ ba tỉnh, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra Quyết định số 2525-QĐ/TW chỉ định 37 đồng chí vào Ban Chấp hành Đảng bộ lâm thời tỉnh Hoàng Liên Sơn. Đồng chí Nguyễn Ngọc Cừ, Bí thư Tỉnh ủy Yên Bái được chỉ định làm Bí thư Tỉnh ủy Hoàng Liên Sơn, đồng chí Cư Hòa Văn, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Lào Cai làm Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Hoàng Liên Sơn.

Ngày 03 tháng 01 năm 1976, tỉnh Hoàng Liên Sơn được thành lập trên cơ sở hợp nhất ba tỉnh Yên Bái, Nghĩa Lộ và Lào Cai. Tỉnh Hoàng Liên Sơn có diện tích 14.340 km², dân số là 688.250 người, gồm 30 thành phần dân tộc. Tỉnh Hoàng Liên Sơn có những tiềm năng về tài nguyên và lao động, có đường biên giới với Trung Quốc, trở thành một trong những cửa ngõ quan trọng ở phía Bắc nước ta.

Ngày 15 tháng 3 năm 1976, Ban Chấp hành Đảng bộ (lâm thời) tỉnh Hoàng Liên Sơn họp thông báo kết quả họp nhất ba tỉnh Yên Bái - Lào Cai - Nghĩa Lộ. Ủy ban nhân dân tỉnh được thành lập gồm 57 ty, ban, ngành của tỉnh; trưởng, phó ban cấp tỉnh 220 đồng chí, trong đó có 36 đồng chí là người dân tộc thiểu số. Tỉnh Hoàng Liên Sơn đi vào hoạt động có những thuận lợi cơ bản là công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc (1954 - 1975) đã đạt được những thành tựu to lớn và toàn diện, xây dựng được những cơ sở vật chất, kỹ thuật ban đầu của chủ nghĩa xã hội, miền Nam được hoàn toàn giải phóng, đất nước thống nhất, cả nước đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Bên cạnh thuận lợi, cũng gặp không ít khó khăn, trong đó lớn nhất là cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ đã tàn phá nặng nề; kinh tế của tỉnh sản xuất nhỏ còn phổ biến, nông nghiệp lạc hậu, công nghiệp còn nhỏ bé, trình độ dân trí còn thấp, đời sống nhân dân vô cùng khó khăn. Thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IV, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh đã tập trung lãnh đạo nhân dân các dân tộc trong tỉnh khắc phục hậu quả chiến tranh, nhanh chóng xây dựng cơ sở hạ tầng, ổn định chính trị, phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội và củng cố quốc phòng, an ninh. Lực lượng vũ trang địa phương được lệnh vừa huấn luyện sẵn sàng chiến đấu, vừa đẩy mạnh tăng gia sản xuất làm kinh tế bảo đảm tự túc lương thực, thực phẩm, cải thiện đời sống cán bộ, chiến sĩ.

Ngày 25 tháng 4 năm 1976, nhân dân các dân tộc của tỉnh cùng với nhân dân cả nước đi bầu cử Quốc hội khóa VI, cơ quan quyền lực cao nhất của Nhà nước thống nhất, độc lập, hòa bình. Tại kỳ họp thứ nhất, Quốc hội quyết định đổi tên nước Việt Nam dân chủ cộng hòa thành Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; thành phố Sài Gòn - Gia Định chính thức được mang tên Bác - thành phố Hồ Chí Minh.

Tháng 11 năm 1976, Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Hoàng Liên Sơn lần thứ nhất họp vòng 1. Đại hội tập trung thảo luận những vấn đề cơ bản trong đề cương Báo cáo chính trị và bầu đại biểu đi dự Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ IV. Từ ngày 14 đến ngày 20 tháng 12 năm 1976, Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng khai mạc trọng thể tại thủ đô Hà Nội. Đại hội đã quyết định đổi tên Đảng Lao động Việt Nam thành Đảng Cộng sản Việt Nam. Đại hội tiến hành tổng kết những kinh nghiệm, rút ra những bài học sâu sắc trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân ta, đồng thời chỉ rõ những thuận lợi, khó khăn của đất nước. Căn cứ vào nhiệm vụ cách mạng Việt Nam trong giai đoạn mới, Đại hội đề ra đường lối chung của cách mạng xã hội chủ nghĩa và nhiệm vụ xây dựng, phát triển kinh tế - xã hội. Đại hội nhấn mạnh, việc xây dựng chế độ làm chủ tập

thể, nền sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa với xây dựng nền văn hóa mới, con người mới xã hội chủ nghĩa. Đại hội đề ra nhiệm vụ xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân vững mạnh đủ tiềm lực bảo vệ Tổ quốc; mục tiêu của kế hoạch Nhà nước 05 năm (1976 - 1980) nhằm xây dựng cơ sở vật chất cho chủ nghĩa xã hội và cải thiện đời sống nhân dân.

Dưới ánh sáng Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV, tháng 4 năm 1977, Đại hội Đại biểu Đảng bộ Hoàng Liên Sơn họp vòng 2 quyết định đề ra mục tiêu là: *“Xây dựng một tỉnh có nền kinh tế, văn hóa, xã hội phát triển toàn diện, có công nông nghiệp cân đối, kết hợp chặt chẽ với nhau theo hướng sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa. Từng bước cải thiện đời sống nhân dân, xây dựng Hoàng Liên Sơn thành một tỉnh giàu có về nền kinh tế, vững chắc về chính trị, mạnh mẽ về quốc phòng và an ninh”*¹. Đại hội cũng đề ra 8 nhiệm vụ chủ yếu trong 02 năm (1977-1978), trong đó nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội là nhiệm vụ quan trọng. Nghị quyết Đại hội chỉ rõ: *“Cần tăng cường giáo dục nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân, chủ động phòng ngừa, tích cực đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động của các đối tượng gián điệp, phản động, kịp thời trấn áp những phần tử chống đối đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Đấu tranh làm giảm tội phạm hình sự và các tệ nạn xã hội. Bảo đảm giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội biên giới và nội địa, góp phần đắc lực cho công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở địa phương”*².

Nhân dân các dân tộc tỉnh Hoàng Liên Sơn, dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy Đảng, vượt qua mọi khó khăn, trở ngại để xây dựng địa phương phát triển. Tuy nhiên, tình hình biên giới có nhiều diễn biến phức tạp, ảnh hưởng lớn đến đời sống của nhân dân. Trên địa bàn tỉnh, đặc biệt là các huyện phía Bắc tỉnh Lào Cai cũ, ngay từ những năm 60, các thế lực thù địch với Việt Nam đã ngấm ngấm phá cột mốc, xâm chiếm đất đai vùng biên giới, cầu kết với các đối tượng bên trong nhằm chống phá cách mạng nước ta trên tất cả các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh. Bên cạnh đó lợi dụng nhân dân hai bên biên giới có quan hệ cùng dân tộc, dòng họ, huyết thống, thân thiết với nhau để lôi kéo phục vụ cho việc nắm tình hình, một số phần tử xấu thường xuyên vượt biên trái phép, cải trang thành những kẻ buôn bán vào sâu đất ta nắm tình hình. Năm 1978 đã phát hiện có 51 vụ thám báo từ phía bên kia biên giới cải trang xâm nhập trái phép vào Việt

¹ Báo cáo chính trị tại Đại hội Đảng bộ tỉnh Hoàng Liên Sơn lần thứ I.

² Văn kiện Đại hội Đảng bộ tỉnh Hoàng Liên Sơn lần thứ Nhất.

Nam.

Cuối tháng 6 năm 1978, thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (Khóa IV), Tỉnh ủy chủ trương lãnh đạo toàn thể đảng viên, nhân dân và các lực lượng vũ trang trong tỉnh không ngừng nâng cao cảnh giác, xây dựng lực lượng vũ trang địa phương vững mạnh về mọi mặt, thực hiện nhiệm vụ quốc phòng toàn dân, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu thắng lợi, đập tan mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, bảo vệ vững chắc từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc, sẵn sàng cùng với quân và dân cả nước đánh thắng chiến tranh xâm lược với quy mô lớn của địch.

Trước các hoạt động ráo riết của các thế lực thù địch, trên 800 cán bộ được điều động tăng cường cho các xã vùng cao, vùng biên giới thuộc các huyện Mường Khương, Bắc Hà, Si Ma Cai, Bát Xát, Bảo Thắng và thị xã Lào Cai nhằm tăng cường xây dựng cơ sở chính trị xã, phường vững mạnh và tăng cường cho quốc phòng, an ninh trong tình hình mới.

Ngày 03 tháng 7 năm 1978, Ban Chấp hành Đảng bộ ban hành Nghị quyết về tăng cường công tác quân sự và giữ gìn trật tự, an ninh địa phương trong 03 năm (1978 – 1980).

Tỉnh ủy Hoàng Liên Sơn chỉ đạo nhiệm vụ cấp bách trước mắt: tăng cường củng cố quốc phòng, an ninh; chỉ đạo Công an tỉnh, Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh thành lập các tiểu đoàn công an, quân đội địa phương cho các huyện biên giới, tổ chức huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, phục vụ chiến đấu. Thực hiện phương châm vũ trang toàn dân, quân sự hóa toàn dân, vận động nhân dân và lực lượng vũ trang làm việc 10 giờ/ngày; tăng cường phòng gian bảo mật, giữ gìn trật tự trị an xã hội và bảo vệ tài sản, tính mạng của nhân dân; đồng thời chỉ đạo các lực lượng tích cực xây dựng thế trận chiến tranh nhân dân, tạo thế liên hoàn từ xã đến huyện, thị có đủ sức chiến đấu bảo vệ lãnh thổ. Bên cạnh đó, từ tỉnh đến huyện tích cực tuyên truyền vận động nhân dân, nêu cao cảnh giác, nắm chắc các đối tượng, làm trong sạch địa bàn, củng cố các cơ sở sản xuất... Cuối năm 1978, tỉnh tiếp nhận thêm một vạn lao động của các tỉnh miền xuôi, đưa lên bố trí vào các nông trường, lâm trường, vùng biên giới và tổ chức thành các đơn vị tự vệ được trang bị vũ khí để sẵn sàng chiến đấu khi có tình huống xảy ra.

Ngày 05 tháng 1 năm 1979, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Chỉ thị số 01/CT-UB về việc nâng cao cảnh giác, chủ động đối phó với âm mưu gây rối bạo loạn và xâm lấn lãnh thổ thuộc địa phận tỉnh. Chỉ thị nêu rõ nhiệm vụ của toàn tỉnh là sẵn sàng chuẩn bị chuyển từ thời bình sang thời chiến, kết hợp xây dựng kinh tế

với quốc phòng; tăng cường lực lượng các mặt ở vùng giáp biên, củng cố địa bàn xung yếu, làm trong sạch địa bàn, trong sạch nội bộ, giải quyết các vấn đề cư trú trái phép, phát động mạnh mẽ phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc vùng biên giới và nội địa.

Thực hiện Chỉ thị số 01 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hoàng Liên Sơn, toàn tỉnh đã tổ chức nhiều đợt sinh hoạt chính trị, tư tưởng sâu rộng cho cán bộ, đảng viên, nhân dân các dân tộc và lực lượng vũ trang, vạch rõ âm mưu của các thế lực thù địch đối với cách mạng nước ta, đồng thời đề ra nhiệm vụ trước mắt cho nhân dân và lực lượng vũ trang là luôn nêu cao tinh thần cảnh giác cách mạng, sẵn sàng chiến đấu đập tan âm mưu gây bạo loạn và xâm lấn biên giới.

Cuối năm 1978 đầu năm 1979, thực hiện chủ trương của Tỉnh ủy, các huyện biên giới Mường Khương, Bát Xát, Bắc Hà, Si Ma Cai, Bảo Thắng và thị xã Lào Cai đã huy động nhân dân và lực lượng vũ trang tham gia hàng vạn ngày công rào chắn biên giới. Nhân dân đã đóng góp trên 40 vạn cọc tre, trên 5 triệu chông tre và hàng vạn chông sắt, đã rào được 60 km biên giới, trong đó có 15 km rào bằng cọc tre có cắm chông. Ở các điểm quan trọng còn cắm thêm chông sắt và rào dây thép gai. Đồng thời tinh chỉ đạo lực lượng vũ trang và nhân dân gấp rút mở một số tuyến đường phục vụ nhiệm vụ quốc phòng. Cuối năm 1978, Tỉnh ủy đã chỉ đạo các cơ quan của tỉnh có kế hoạch chuyển tài liệu từ thị xã Lào Cai về thị xã Yên Bái. Các cơ quan quan trọng, cơ quan đầu não cơ bản đã chuyển về làm việc tại xã Yên Bái.

Ngoài ra, Tỉnh ủy còn chỉ đạo các huyện tuyến sau tích cực xây dựng kế hoạch chuẩn bị cơ sở vật chất làm nhà tạm, đón từ hai đến ba vạn đồng bào sơ tán từ tuyến I về. Bên cạnh đó, tỉnh còn chỉ đạo nhân dân ở các địa phương khu vực tuyến II nhường cơm, sẻ áo để giúp đồng bào sơ tán gặp hoạn nạn, khó khăn, ổn định đời sống. Để đảm bảo phục vụ chiến đấu và ổn định đời sống nhân dân, Tỉnh ủy đã kịp thời bố trí lại kế hoạch sản xuất, công nghiệp, nông nghiệp cho phù hợp với tình hình mới, chú trọng sản xuất lương thực, thực phẩm, mở thêm một số tuyến đường mới để vận chuyển hàng hóa phục vụ tuyến I khi cần thiết. Chỉ đạo các cấp, các ngành, các đơn vị vận chuyển hàng nghìn tấn hàng hóa, vật liệu từ tuyến I về tuyến II. Mạng lưới y tế được tăng cường cho các bệnh viện cấp huyện ở tuyến I, xây dựng trạm xá, huấn luyện cấp cứu, tăng cường mở rộng các bệnh viện tuyến sau (tuyến II) nếu xảy ra chiến sự. Công tác thông tin liên lạc được chú trọng, tăng cường hơn trước, kể cả hệ thống bưu điện quốc phòng và an ninh.

Để chủ động đối phó với các tình huống xảy ra, lực lượng vũ trang luôn ở tư

thể sẵn sàng chiến đấu, các làng sát biên giới có kế hoạch di chuyển dân vào cách đường biên giới 500 m, các huyện tuyến I tổ chức cho nhân dân đào hầm, hào và có kế hoạch sẵn sàng sơ tán di chuyển trẻ em và người già về tuyến sau. Các huyện tuyến sau phải đào hầm ở công sở. Bến xe khách thị xã Lào Cai được chuyển xuống Kim Tân và Phố Lu. Tập trung mọi lực lượng khẩn trương hoàn thành tuyến đường Bắc Ngâm - Phố Lu - Làng Vàng, tuyến đường từ ngã ba Xuân Giao đi Khe Lếch (Văn Bàn) và hoàn thành khảo sát tuyến đường Sa Pa – Mường Hum (Bát Xát).

Tỉnh tiếp tục củng cố lực lượng dân quân tự vệ và bộ đội địa phương, củng cố các đồn biên phòng, Trung đoàn cơ động Công an vũ trang. Lực lượng dân quân tự vệ được kiện toàn tổ chức thường trực chiến đấu và phục vụ chiến đấu tại chỗ. Trong thời gian này tỉnh đã xây dựng được 73 trận địa chông mìn cạm bẫy. Ở những khu vực xung yếu dọc biên giới, chỉ đạo 26 xã biên giới thường xuyên phối hợp với bộ đội, công an vũ trang tuần tra canh gác bảo vệ an ninh biên giới.

Ngày 03 tháng 12 năm 1978, Bộ Quốc phòng ra mệnh lệnh chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu cho các lực lượng vũ trang trên địa bàn tuyến biên giới. Chấp hành mệnh lệnh của Bộ Quốc phòng, lực lượng vũ trang tỉnh đã kịp thời triển khai thể trận chiến đấu quyết tâm bảo vệ vững chắc biên cương của Tổ quốc, sẵn sàng nhận nhiệm vụ khi cấp trên giao.

Cuối tháng 01 năm 1979, tình hình đất nước và tình hình tỉnh Hoàng Liên Sơn có những biến động lớn, đòi hỏi phải kịp thời bố trí chiến trường, lãnh đạo lực lượng vũ trang, kiện toàn tổ chức, xây dựng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Mặc dù Đảng và Nhà nước cũng như nhân dân các dân tộc trong tỉnh Hoàng Liên Sơn đã làm hết sức mình để tránh một cuộc chiến tranh ngoài ý muốn, nhưng ngày 17 tháng 02 năm 1979, chiến tranh bảo vệ Tổ quốc ở biên giới phía Bắc đã xảy ra.

Theo Quyết định số 339/NV-QĐ, ngày 28-1-1976 của Bộ Nội vụ, Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn được thành lập trên cơ sở hợp nhất Công an 03 tỉnh Yên Bái, Nghĩa Lộ và Lào Cai. Đồng chí Hà Thiết Hùng, nguyên Trưởng Ty Công an Nghĩa Lộ được bổ nhiệm giữ chức Giám đốc Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn; 07 đồng chí Phó trưởng ty Công an tỉnh là: Phạm Kham, Phạm Kiểm, Trần Ngử, Trần Vỹ, Giàng Seo Dín, Phạm Ngọc Quỳnh, Giàng Sáy Sinh. Đồng chí Phạm Kham được cử làm Bí thư Đảng đoàn và đồng chí Phạm Kiểm được bầu làm Bí thư Đảng ủy. Biên chế sáp nhập có 1.145 cán bộ, chiến sĩ; tổ chức gồm 20 phòng ban, trường,

trại, 16 huyện và 4 thị xã; Đảng bộ Công an tỉnh có 263 đảng viên, trong đó có 71 đồng chí là người dân tộc thiểu số. Để thực hiện quyết định này lãnh đạo Ty đã bàn kế hoạch hợp nhất và tiến hành kiểm kê tài sản, tài liệu nghiệp vụ, phương tiện chiến đấu tập kết về trụ sở mới là trụ sở Ty Công an Lào Cai ở khu Kim Tân – thị xã Lào Cai.

Có 10 đồn Công an vũ trang đặt tại các huyện biên giới, các cửa khẩu. Cùng với việc thành lập Ty các tổ chức Đảng, Đoàn được củng cố. Đảng bộ Ty Công an có 263 đảng viên, trong đó có 18 nữ, 71 là người dân tộc ít người. Ban Cán sự Đảng gồm 09 đồng chí. Đồng chí Phạm Kham được chỉ định làm Bí thư Ban Cán sự, đồng chí Phạm Kiếm làm Bí thư Đảng ủy Ty Công an.

Tình hình an ninh chính trị có những diễn biến phức tạp, từ bên ngoài, thế lực phản động quốc tế tăng cường chống phá ta. Chúng thực hiện âm mưu chống phá chính quyền, phá hoại kinh tế, phản tuyên truyền, chia rẽ dân tộc, kích động đối tượng phản động trong nước nổi dậy. Do lịch sử để lại, trên địa bàn tỉnh còn 14.740 đối tượng là nguy quân, nguy quyền, bang tá phản động, trong đó có 937 đối tượng còn có biểu hiện chống đối. Thế lực phản động lợi dụng tôn giáo không ngừng củng cố giáo hội, tìm cách phát triển đạo, có nơi lấn lướt chính quyền, chia rẽ lương, giáo. Tình hình an ninh, trật tự, an toàn xã hội xuất hiện nhiều diễn ra phức tạp, đặc biệt ở khu vực biên giới, dọc các tuyến giao thông quan trọng và địa bàn thị xã. Công an tỉnh đã tham mưu cho Tỉnh ủy ra Chỉ thị số 01/CT-TU về nhiệm vụ của các cấp ủy Đảng về lãnh đạo công tác an ninh, trật tự năm 1976. Tại Hội nghị triển khai Nghị quyết Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 30 và Chỉ thị của Tỉnh ủy, Công an tỉnh đã xác định nhiệm vụ trọng tâm năm 1976 là: Giữ vững an ninh chính trị, bảo vệ công cuộc khôi phục và phát triển kinh tế, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa và trật tự trị an. Hướng trọng tâm công tác vào các địa bàn biên giới, vùng cao, vùng có đạo Thiên Chúa; kiện toàn lãnh đạo chỉ huy từ tỉnh đến các phòng ban huyện, thị.

Tháng 5 năm 1976, Công an tỉnh mở Hội nghị chuyên đề Xây dựng lực lượng Công an tỉnh. Tại Hội nghị, Công an tỉnh đã phát động phong trào thi đua “*xây dựng người Công an Việt Nam xã hội chủ nghĩa*” và quyết định tổ chức cho cán bộ, chiến sĩ học tập thực hiện 5 lời thề, 10 điều kỷ luật của công an nhân dân. Đoàn thanh niên cũng đã có sáng kiến phát động phong trào “*Một tự nguyện, ba quyết tâm*” nhằm giáo dục và tập hợp đoàn viên thanh niên Công an nâng cao hiệu quả công tác và chiến đấu, tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức, có các hình thức hoạt động văn hóa, văn nghệ, tạo bầu không khí hào hứng, sôi nổi, lành mạnh

ở từng đơn vị và trong toàn lực lượng.

Tháng 6 năm 1977, đồng chí Hà Thiết Hùng, Trưởng ty được bổ nhiệm giữ chức Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng chí Phạm Kham được đề bạt Trưởng ty Công an Hoàng Liên Sơn.

Để đáp ứng yêu cầu công tác, Công an Hoàng Liên Sơn đã chú trọng công tác tuyển sinh, mở trường D676 đào tạo trên 300 cán bộ, chiến sĩ trình độ sơ cấp. Được sự giúp đỡ của Bộ Nội vụ và Công an các tỉnh Thái Bình, Hà Nam Ninh, 200 người là con em ưu tú của 02 tỉnh đã tăng cường cho Công an Hoàng Liên Sơn; nhiều đồng chí chiến đấu dũng cảm và trở thành những cán bộ cốt cán của Công an tỉnh. Trong 2 năm, biên chế tăng từ 1.145 người (năm 1976) lên 2.500 người (năm 1977) và 3.081 người (năm 1978); trên 80 cán bộ đã được đề bạt, bổ nhiệm các chức vụ, chức danh, đáp ứng được nhiệm vụ chiến đấu, công tác trong thời kỳ mới.

Sau khi hoàn thành đợt truy quét tội phạm, bảo vệ an toàn tuyệt đối cuộc bầu cử Quốc hội của nước Việt Nam thống nhất (năm 1976), được sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, Công an tỉnh đã chủ trì việc thành lập đoàn cán bộ khảo sát đường biên giới do đồng chí Hà Thiết Hùng làm Trưởng đoàn. Đoàn khảo sát còn có các đồng chí Phạm Ngọc Quỳnh, Tổng Chư và đại diện Ủy ban nhân dân tỉnh, tinh đội, Cục đo đạc bản đồ, lãnh đạo các huyện biên giới. Sau ba tháng ròng rã lần theo từng ki lô mét đường biên, đoàn đã kiểm tra, xác định 22 cột mốc biên giới đất liền, thông báo cho biên phòng Trung Quốc việc lấn chiếm đất đai, đồng thời giáo dục cán bộ và nhân dân các xã biên giới về ý thức trách nhiệm trong việc bảo vệ đường biên giới hữu nghị giữa 02 nước.

Tháng 3 năm 1977, Công an tỉnh tổ chức Hội nghị Triển khai thực hiện Nghị quyết sưu tra 3 của Bộ. Sau hội nghị, công tác sưu tra được tăng cường, rà soát lại tất cả những đối tượng sưu tra trên địa bàn tỉnh. Cuối năm 1978, Công an tỉnh đã sưu tra 9.774 đối tượng, kết luận và lập hồ sơ đưa vào danh mục sưu tra mới 931 đối tượng; dựng lại 9 tổ chức phản động cũ với 1.382 đối tượng; phát hiện 224 đối tượng có nghi vấn về hoạt động gián điệp; kiến nghị đưa ra khỏi bộ phận cơ mật, thiết yếu 869 người; đưa đi tập trung cải tạo 47 đối tượng, truy tố 23 đối tượng, đưa vào diện Kế hoạch 69 là 172 đối tượng.

Công tác trinh sát bí mật tập trung vào những đối tượng chính trị, những địa bàn trọng điểm. Công an tỉnh đã chủ động nắm tình hình và đấu tranh có kết quả 17 chuyên án (trong đó có 08 chuyên án gián điệp). 04 chuyên án lớn được khám phá kịp thời.

Tháng 11 năm 1976, lực lượng Công an đập tan tổ chức phản động mang tên

“Việt Nam thống nhất Đảng” do Giàng Sử Phủ cầm đầu và 12 tên khác, Sử là người xã Dền Hồ, Mã Quan, Trung Quốc, trốn thi hành án, nhập cư trái phép vào địa bàn Pha Long.

Tháng 11 năm 1977, Công an tỉnh lập Chuyên án N697, đấu tranh với tổ chức gián điệp gồm các tên: Thào Sín Sài (tức Thào Chấn Cái), người Trung Quốc, xâm nhập vào địa bàn Nậm Cháy năm 1958; Thào Chín Vu, dân tộc H'Mông, ở Mã Quan, Trung Quốc, xin cư trú chính trị ở Si Ma Cai năm 1965; Thảo Cồ Sín, người Trung Quốc, trà trộn trong số quân nhân Trung Quốc sang giúp ta làm đường, vào địa bàn Tả Gia Khâu năm 1969. Trong đó, Thào Sín Sài, đã tạo vỏ bọc, được ta giao cho làm Phó Công an xã, Thào Chín Vu được cử làm Phó Chủ nhiệm hợp tác xã. Ngoài việc thu thập tin tức tình báo, chúng lôi kéo một số cán bộ làm việc cho cơ quan đặc biệt của nước ngoài.

Tháng 9 năm 1978, trinh sát Công an tỉnh phát hiện và lập chuyên án đấu tranh với tổ chức phản động do tên Linh Chấn Dung, người Hán (Trung Quốc) cầm đầu. Y xâm nhập vào địa bàn xã Bản Phiệt (Bảo Thắng) cùng Tráng A Khâu phát triển tổ chức được 15 tên. Chúng âm mưu giết cán bộ xã, cướp tài sản rồi chạy sang Trung Quốc báo công, lĩnh thưởng.

Tháng 12 năm 1978, lực lượng biên phòng của ta ở cửa khẩu Lào Cai phát hiện âm mưu của biên phòng Trung Quốc cho hai tên Dương Vạn Vinh (tức Phúc Hỷ) và Nguyễn Từ Thành chạy qua cầu Hồ Kiều “trá hàng” để thu thập tin tức gián điệp.

Kết quả của công tác phòng chống gián điệp phản động của ta trong thời điểm này có ý nghĩa rất lớn, vừa loại bỏ được những nhân tố nguy hiểm trong nội địa, vừa khai thác được âm mưu của thế lực thù địch từ bên ngoài.

Cùng với công tác phản gián, trong những năm 1977, 1978, Công an tỉnh đã tham mưu cho cấp ủy, chính quyền các cấp đẩy mạnh phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Sau khi thành lập Ban Phong trào trực thuộc Trường ty Công an tỉnh (tháng 5 năm 1977), cán bộ phong trào các huyện, thị đã phối hợp chặt chẽ với các ngành, đoàn thể triển khai cuộc vận động toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc ở 360 xã. Hơn 350 cán bộ Công an và các ngành được trưng tập để tăng cường phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc ở 79 xã thuộc khu vực biên giới. Nội dung cuộc vận động là giáo dục ý thức cảnh giác và trách nhiệm bảo vệ chủ quyền quốc gia, gắn cuộc vận động với xây dựng thể trận mới ở 20 địa bàn trọng điểm phức tạp về an ninh, trật tự.

Trước tình hình biên giới xuất hiện nhiều diễn biến phức tạp, Tỉnh ủy đã chỉ

đạo Công an tỉnh tăng cường công tác nắm tình hình, đề phòng chiến tranh. Thực hiện phương án phòng thủ biên giới, lực lượng Quân sự, Công an và nhân dân khu vực giáp biên đã củng cố hệ thống công sự, xây dựng hào lũy, cài đặt trên 2 vạn chông sắt, 5 triệu chông tre, giúp các đồn biên phòng đào hàng chục km giao thông hào. Trước tình hình biên giới ngày càng phức tạp, Công an tỉnh đã chủ động rà soát lại địa bàn, lên danh sách 1.070 hộ, 6.876 khẩu người Trung Quốc nhập cư trái phép, trong đó có 224 đối tượng chính trị. Công an tỉnh đã phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Trong các cơ quan, xí nghiệp, phong trào quần chúng được đẩy mạnh, gắn với cuộc vận động thực hiện Chỉ thị số 192/CT-BBT của Ban Bí thư về tăng cường kỷ luật, thuần khiết nội bộ, phòng gian bảo mật, chống tham ô, trộm cắp tài sản xã hội chủ nghĩa. Ở các bản làng, phong trào gắn với nội dung xây dựng nông thôn “5 tốt”, bỏ trồng cây thuốc phiện và bài trừ các hủ tục lạc hậu.

Cùng với công tác bảo vệ an ninh chính trị, công tác giữ gìn trật tự, an toàn xã hội cũng được tăng cường. Đối tượng chính là tội phạm kinh tế, tội phạm hình sự, các tệ nạn xã hội. Trong 03 năm (1976 - 1978), được sự hỗ trợ của quần chúng nhân dân, Công an tỉnh đã bắt trên 1.500 đối tượng, làm rõ hầu hết các vụ trọng án, nhiều vụ khám phá nhanh, bắt gọn đối tượng, trấn an được tinh thần của nhân dân. Điển hình là vụ án Hoàng Thanh Hùng, 25 tuổi, nhân viên Công ty công nghệ phẩm, can tội giết nhân viên bảo vệ Lê Ngọc Phúc. Chỉ sau 07 ngày, ta đã xác định rõ đối tượng, bắt và xử lý kịp thời.

Những thành tích của Công an tỉnh đã giữ vững an ninh, trật tự, góp phần đảm bảo ổn định xã hội trong hoàn cảnh đặc biệt phức tạp.

Đại hội lần thứ IX Đảng bộ Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn, nhiệm kỳ 1976 – 1982. Thi hành Nghị quyết số 245 – NQ/TW ngày 02 tháng 9 năm 1976 của Bộ Chính trị về việc bỏ khu ly hợp tỉnh; căn cứ vào nhu cầu lãnh đạo và đề nghị của Đảng ủy Công an nhân dân 03 tỉnh, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hoàng Liên Sơn đã ra Quyết nghị thành lập Đảng ủy Công an nhân dân tỉnh Hoàng Liên Sơn trên cơ sở hợp nhất Đảng ủy Công an nhân dân tỉnh Lào Cai, Yên Bái, Nghĩa Lộ. Chuẩn y Ban Chấp hành gồm 09 đồng chí, 03 đồng chí vào Ban Thường vụ, đồng chí Phạm Kiểm, Phó Trưởng Ty, nguyên Bí thư Đảng ủy Công an nhân dân tỉnh Lào Cai làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nguyễn Ngọc Cầm, Trưởng phòng Chính trị, nguyên Phó Bí thư Đảng ủy Công an nhân dân tỉnh Yên Bái làm Phó Bí thư Đảng ủy. Đây là sự kiện có thể xem như là Đại hội Đảng bộ Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn (Quyết nghị số 69-QN/TU, ngày 18 tháng 3 năm 1976 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy

Hoàng Liên Sơn – Văn kiện Đảng bộ tỉnh Lào Cai quyển số 10, trang 34).

Là một tỉnh vùng cao biên giới trong lịch sử Hoàng Liên Sơn từng là địa bàn các đối tượng phản động Quốc dân đảng, tề, phi tập trung hoạt động. Số phản động trong đồng bào dân tộc, đồng bào theo đạo Thiên chúa cũng là một vấn đề nổi lên ở địa bàn. Mặt khác trong điều kiện tỉnh mới thành lập các loại tội phạm và đối tượng cơ hội cũng sẽ tranh thủ lợi dụng làm ăn phi pháp. Từ tình hình đó, ngày 11 tháng 02 năm 1976, Tỉnh ủy ra Chỉ thị số 01-CT-TU về nhiệm vụ công tác An ninh năm 1976, tập trung vào các việc: Kiên quyết giữ vững an ninh chính trị; Bảo vệ sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa; Giữ gìn tốt trật tự, an toàn xã hội.

Quán triệt và thực hiện Chỉ thị 01 của Tỉnh ủy ngày 20 tháng 02 năm 1976 lãnh đạo Ty tổ chức Hội nghị cán bộ chủ chốt toàn Ty nhằm định hướng những công tác lớn, triển khai Nghị quyết Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 30. Hội nghị tập trung vào các vấn đề khi hợp nhất tỉnh, cần tránh: Cục bộ bản vị trong sắp xếp bộ máy lãnh đạo; Chủ quan phiến diện một chiều trong đánh giá tình hình; quan liêu độc đoán; nể nang, dè dặt né tránh đấu tranh. Trên cơ sở đó lãnh đạo Ty Công an đã đề ra kế hoạch triển khai thực hiện phục vụ các yêu cầu trọng tâm đột xuất của tỉnh.

Ngày 25 tháng 4 năm 1976, tiến hành bầu cử để bầu ra Quốc hội của cả nước Việt Nam thống nhất. Để bảo vệ an toàn cuộc bầu cử lịch sử đó, ngày 15 tháng 4 năm 1976, Ty Công an mở đợt tấn công, truy quét tội phạm. Tập trung vào lưu manh chuyên nghiệp, trộm cắp cướp giật, gây rối nơi công cộng: nhà ga, bến xe, bãi chiếu bóng, trên các tuyến đường sắt, đường bộ. Ty đã huy động lực lượng cảnh sát hình sự, cảnh sát bảo vệ, cảnh sát giao thông cùng với Quân đội, Công an vũ trang tổ chức tuần tra, kiểm soát nơi phức tạp, đồng thời đẩy nhanh tiến độ điều tra, lập hồ sơ xử lý tội phạm. Lực lượng Cảnh sát 1, Công an các huyện, thị xã vừa phát động phong trào quần chúng vừa đẩy mạnh nắm hộ khẩu, nhân khẩu qua đó phát hiện tội phạm. Trong 10 ngày ta đã triệt phá 10 ổ nhóm lưu manh, cướp giật, trộm cắp bắt 32 tên, thu lại nhiều tài sản trả lại cho người mất. Điển hình là điều tra vụ Hoàng Thanh Hùng, 25 tuổi, công nhân Công ty công nghệ thực phẩm cấp hai thị xã Lào Cai, đêm ngày 26 tháng 4 năm 1976, đã dùng búa đập chết anh Lê Ngọc Phúc, bảo vệ kho công ty, cạy cửa vào kho lấy đi 100 xích xe đạp, 18 lốp xe, 600 nan hoa rồi bỏ trốn. Với tinh thần khẩn trương kiên quyết truy bắt tội phạm sau 7 ngày lực lượng trinh sát của Ty đã làm rõ, bắt Hoàng Thanh Hùng và thu hồi đầy đủ vật chứng vụ án.

Đợt truy quét tội phạm trên lực lượng Công an đã góp phần bảo vệ an toàn ngày bầu cử Quốc hội ngày 25 tháng 4 năm 1976.

Sau ngày đất nước thống nhất và đặc biệt từ khi phản động Pôn Pốt – Iêng Xary gây hấn ở biên giới, chủ quyền lãnh thổ được Đảng và Nhà nước ta hết sức quan tâm. Tỉnh Hoàng Liên Sơn có 203,400 km đường biên giới giáp với Vân Nam, Trung Quốc trong đó có 144 km là đường sông suối tự nhiên ngăn cách còn 59 km đất liền nằm trên phạm vi 25 xã thuộc 05 huyện, thị xã. Từ trước đến nay nhân dân hai bên biên giới có mối quan hệ họ hàng, đồng tộc thường xuyên qua lại thăm thân, làm ăn buôn bán. Việc quản lý biên giới có nhiều phức tạp, tội phạm chính trị, hình sự từ Trung Quốc sang ẩn náu. Đã có những vụ nổi phi, xưng đón vua xảy ra. Bên cạnh đó phía Trung Quốc còn tổ chức xâm canh, xâm cư làm nhà, phát nương, trồng cây trên đất Việt Nam, dời cột mốc sâu vào nội địa tại khu vực bản Na Lốc thuộc xã Bản Lầu, xã Nậm Chảy, xã Dìn Chín thuộc huyện Mường Khương.

Trước tình hình đó để bảo vệ an ninh biên giới và chủ quyền lãnh thổ, ngày 10 tháng 6 năm 1976, Ủy ban nhân dân tỉnh đã thành lập đoàn khảo sát biên giới do đồng chí Hà Thiết Hùng, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh kiêm trưởng Ty Công an làm trưởng đoàn. Lãnh đạo Ty còn có đồng chí Phạm Quỳnh, đồng chí Tổng Chư, Chỉ huy trưởng Bộ đội biên phòng, tham gia còn có đại diện Ủy ban nhân dân tỉnh, Cục Đo đạc bản đồ nhà nước, Tỉnh đội, cán bộ, chiến sĩ phòng Bảo vệ chính trị, các đồn biên phòng và chính quyền địa phương. Trên cơ sở hiệp định biên giới Pháp - Thanh và thỏa thuận giữa hai Chính phủ, đoàn đã phối hợp với chính quyền, các đồn biên phòng Trung Quốc kiểm tra đối chiếu trên bản đồ và thực địa đường biên hai nước. Sau 03 tháng, đoàn đã lần theo từng km đường biên, khảo sát 59 km đất liền, kiểm tra 22 cột mốc thuộc huyện Mường Khương, xác định vị trí tình trạng các điểm phía Trung Quốc xâm lấn, lập hồ sơ pháp lý phục vụ cho việc đấu tranh bảo vệ. Đồng thời trên đường đi khảo sát đến đâu đoàn cũng đã tuyên truyền giáo dục ý thức chủ quyền lãnh thổ an ninh – biên giới cho cán bộ và nhân dân địa phương.

Phối hợp với công tác củng cố biên giới, ta còn đẩy mạnh công tác đấu tranh chống phản cách mạng trong nội tình. Lãnh đạo Ty đã chỉ đạo lực lượng trinh sát đi sâu nắm tình hình ở các địa bàn trọng điểm, phát hiện những dấu hiệu nghi vấn, đấu tranh kịp thời với các nhen nhóm tổ chức phản động.

Cuối năm 1976, từ một nguồn tin do quần chúng cung cấp cho Công an huyện Mường Khương, Ty đã lập chuyên án M231 đấu tranh với tổ chức phản

động “*Việt Nam thống nhất Đảng*”. Cầm đầu tổ chức này là các tên Giàng Xuân Cường đối tượng hình sự người Trung Quốc đã bị xử lý chạy sang Việt Nam; Tài Seo Chảo (đối tượng người Trung Quốc vượt biên trái phép). Chúng đã lôi kéo được một số đối tượng người dân tộc ở các xã giáp biên tham gia, tổ chức nhóm họp để phân công nhiệm vụ, chuẩn bị vũ khí, âm mưu đánh chiếm Bắc Hà, Mường Khương. Tháng 12 năm 1976, trước nguy cơ bị lộ, một số đối tượng cốt cán của tổ chức này chạy sang Trung Quốc. Số còn lại đã ra đầu thú trước cơ quan an ninh, tổ chức phản cách mạng “*Việt Nam thống nhất Đảng*” bị tan rã. Chuyên án M231 đã giúp chúng ta nhận thức rõ hơn và nâng cao cảnh giác với loại đối tượng mới. Đó là số phần tử từ bên kia biên giới, lợi dụng vị trí địa lý, các mối qua hệ của đồng bào hai bên biên giới xâm nhập vào Việt Nam, móc nối, tập hợp lực lượng, nhen nhóm tổ chức phản động chống Việt Nam.

Ngày 24 tháng 4 năm 1977, Đại hội Đại biểu tỉnh Đảng bộ lần thứ I vòng hai được tổ chức. Nghị quyết đại hội đã đánh giá những thắng lợi đã đạt: Tình hình an ninh, trật tự nội địa, biên giới giữ vững. Công tác bảo vệ trị an, quân sự địa phương đạt nhiều kết quả tốt. Trước tình hình mới, nảy sinh những phức tạp mới, nhưng chúng ta đã kịp nhận thức đúng tình hình, phát động phong trào thi đua giữ gìn trật tự, an ninh tổ quốc, tăng cường mọi biện pháp, nên nói chung tình hình trật tự, an ninh được giữ vững và đạt kết quả tốt.

Tăng cường một bước pháp chế xã hội chủ nghĩa trên các lĩnh vực, từng bước nâng cao ý thức tuân theo pháp luật cho nhân dân. Những nhược điểm, tồn tại chủ yếu: Công tác an ninh, quốc phòng, quân sự địa phương chưa được phát triển mạnh mẽ đều khắp; còn nhiều cơ sở yếu kém. Phong trào quần chúng “*bảo vệ an ninh Tổ quốc*”, “*quốc phòng toàn dân*”... chưa được phát động sâu rộng và liên tục. Đối với công tác bảo vệ an ninh, trật tự, cần tăng cường giáo dục, nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng cho cán bộ và quần chúng; chủ động phòng ngừa và tích cực đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu của gián điệp; kịp thời trấn áp các phần tử chống đối đường lối và chính sách của Đảng và Nhà nước; đấu tranh làm giảm hẳn các tội phạm hình sự, các tai nạn, tệ nạn và các hiện tượng tiêu cực khác trong xã hội. Trên cơ sở đó, đảm bảo giữ vững an ninh, trật tự ở nội địa cũng như biên giới, góp phần phục vụ đắc lực vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở địa phương.

Phát động mạnh mẽ phong trào “*quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc*” một cách liên tục, rộng khắp ở cơ sở, đồng thời làm tốt các mặt quản lý cơ bản, quản lý xã hội, làm tốt công việc cấp giấy chứng minh cho cán bộ và nhân dân. Cần coi

trọng việc nắm tình hình và trấn áp kịp thời mọi âm mưu hoạt động của phản cách mạng và các loại tội phạm khác, chú trọng địa bàn vùng cao, biên giới, các cơ sở kinh tế và quốc phòng. Phải tăng cường công tác phòng ngừa và kiên quyết làm giảm các loại tội phạm hình sự và các tai, tệ nạn khác. Cần tiếp tục làm tốt việc giáo dục quần chúng, củng cố cơ sở, đồng thời tăng cường công tác quản lý, bảo vệ... ở vùng biên giới. Đối với lực lượng Công an nhân dân và Công an nhân dân vũ trang cần được củng cố vững mạnh về mọi mặt, kể cả lực lượng công an và lực lượng bảo vệ ở cơ sở.

Xây dựng tỉnh Hoàng Liên Sơn thành tỉnh có nền kinh tế, văn hóa phát triển toàn diện, có công – nông – lâm nghiệp phát triển cân đối và kết hợp chặt chẽ với nhau theo hướng sản xuất lớn xã hội chủ nghĩa, đưa tỉnh ta nhanh chóng thành một tỉnh giàu có về kinh tế, vững chắc về chính trị, mạnh về an ninh quốc phòng, có đời sống ngày càng văn minh, hạnh phúc.

Thực hiện mục tiêu trên tại đại hội xác định 8 nhiệm vụ chủ yếu. Trên lĩnh vực bảo vệ an ninh, trật tự, Nghị quyết Đại hội chỉ rõ: *“Cần tăng cường giáo dục nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng cho cán bộ và quần chúng chủ động phòng ngừa và tích cực đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu hoạt động của các đối tượng gián điệp, đồng thời trấn áp những phần tử chống đối đường lối chính sách của Đảng và Nhà nước. Đấu tranh làm giảm hẳn các tội phạm hình sự, tệ nạn xã hội và các biểu hiện tiêu cực khác trong xã hội. Trên cơ sở đó đảm bảo giữ vững an ninh chính trị và trật tự xã hội ở nội địa cũng như biên giới góp phần phục vụ đắc lực vào công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở địa phương”*.

Quán triệt nghị quyết trên, tháng 5 năm 1977, Đại hội Đảng bộ Ty xác định mục tiêu công tác của Ty là:

Phát huy những kết quả và kinh nghiệm đã đạt được, tiếp tục phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh tổ quốc một cách mạnh mẽ, sâu rộng, đều khắp với các hình thức biện pháp sinh động, với nội dung thiết thực trên tất cả các địa bàn nông thôn, thị xã, cơ quan. Trọng tâm đẩy mạnh phong trào ở tuyến biên giới các địa bàn phức tạp và những nơi yếu kém. Đồng thời chấn chỉnh, củng cố, bồi dưỡng nghiệp vụ cho lực lượng bảo vệ, công an xã làm nòng cốt phong trào.

Nâng cao hiệu quả các mặt công tác đấu tranh, các khâu công tác nghiệp vụ nhằm đảm bảo giữ vững an ninh chính trị trật tự, an toàn xã hội.

Tiếp tục xây dựng lực lượng vững mạnh về mọi mặt chính trị, tư tưởng tổ chức và hậu cần theo Nghị quyết của ngành.

Phấn đấu nâng cao chất lượng công tác đào tạo lãnh đạo chỉ huy, chủ động

phòng ngừa, tích cực đấu tranh giải quyết tốt mọi quan hệ cơ bản, thường xuyên và đột xuất, tăng cường hợp đồng giữa các lực lượng.

Sau đại hội đồng chí Hà Thiết Hùng được cử giữ chức vụ Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng chí Phạm Kham được bổ nhiệm giữ chức Trưởng Ty Công an, tổ chức Ty có một số thay đổi. Thành lập Ban Phong trào trực thuộc Ty, sáp nhập Đoàn Công an Bảo Hà vào huyện Văn Bàn. Biên chế Ty tăng lên 1.569 cán bộ, chiến sĩ chủ yếu là tuyển mới trong tỉnh và hai tỉnh Thái Bình, Hà Nam Ninh.

Chào mừng thành công đại hội, tháng 6 năm 1977, Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Ty tổ chức đợt sinh hoạt chính trị theo chủ đề: *“Toàn Ty thực hiện 5 lời thề, 80 điều lệnh nội vụ”*. Ty bố trí hai sĩ quan Phòng Cảnh sát bảo vệ làm nhiệm vụ trực ban chuyên trách kiểm tra đôn đốc. Đoàn thanh niên phát động phong trào *“Một tự nguyện, ba quyết tâm”* với nội dung: Tự nguyện bỏ hút thuốc lá; Quyết tâm nâng cao hiệu quả chiến đấu, chất lượng công tác, năng suất lao động;

Quyết tâm khắc phục khó khăn để học tập rèn luyện nâng cao trình độ về mọi mặt; Quyết tâm thực hiện nếp sống văn minh trong lực lượng Công an nhân dân.

Hưởng ứng phong trào trên, cán bộ, chiến sĩ toàn Ty thi đua học tập văn hóa, nghiệp vụ, chấm dứt các hiện tượng để tóc dài đi dép lê, mặc quần ống tuýp, ống loe.

Đến cuối 1977, có 81 đồng chí tốt nghiệp bổ túc văn hóa cấp II, 242 đồng chí qua lớp bồi dưỡng nghiệp vụ.

Thực hiện Chỉ thị 18 của Bộ, tháng 5 năm 1977 lãnh đạo Ty đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh ra Chỉ thị số 09 về việc phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc, đồng thời giải quyết vấn đề người nước ngoài vượt biên cư trú trái phép. Tỉnh chỉ đạo thí điểm ở 32 xã sau đó nhân rộng ra 337 xã trong toàn tỉnh. Từng ngành từng cơ quan, xã phường xây dựng nội dung học tập phù hợp yêu cầu nhiệm vụ đặc điểm tình hình của mình. Các xã vùng thấp phong trào gắn với tổ chức lại sản xuất, xây dựng vùng kinh tế mới, nếp sống văn hóa mới. Các phường, thị trấn phong trào gắn với việc xây dựng quy ước an ninh đường phố, xây dựng phương án vây bắt kẻ gian. Trong cơ quan xí nghiệp phong trào gắn với việc thuần khiết nội bộ, bảo mật phòng gian, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa. Ở các xã vùng cao có trồng cây thuốc phiện, phong trào gắn với cuộc vận động *“Bỏ trồng cây thuốc phiện và cai nghiện, định canh, định cư, xây dựng làng bản nông thôn mới”*.

Đối với vùng biên giới trọng tâm, cuộc vận động gắn với việc kiểm tra giải

quyết số cư trú bất hợp pháp từ tỉnh đến xã để thành lập ban chỉ đạo do đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân làm Trưởng ban, đồng chí Trưởng Công an làm Phó ban thường trực. Ty Công an trưng tập 350 cán bộ cùng với Công an các huyện chia thành từng tổ xuống 70 xã trọng điểm. Cán bộ, chiến sĩ trưng tập là người có phẩm chất chính trị vững vàng có kinh nghiệm công tác trong vùng dân tộc, được tập huấn kỹ tài liệu tuyên truyền. Tài liệu được soạn thảo ngắn gọn, dễ hiểu phù hợp với đặc điểm dân tộc sát với tình hình địa phương và bằng nhiều thứ tiếng dân tộc khác nhau.

Qua 03 tháng triển khai 100% thôn bản được tổ chức học tập, có nơi tổ chức cho cả số người từ 14 tuổi trở lên tham gia học tập như xã Pha Long, La Pan Tẩn (Mường Khương), Bản Phố, Nậm Mòn (Bắc Hà). Cuộc vận động trở thành đợt sinh hoạt chính trị trong toàn Đảng, toàn dân. Cán bộ, đảng viên gương mẫu học tập liên hệ kiểm điểm trước dân về thiếu sót như cho người vượt biên cư trú trái phép, nhận họ hàng và lấy vợ, gả chồng cho người vượt biên... Qua đó nhân dân nhận thức rõ những lỏng lẻo, sơ hở trong quản lý biên giới là một trong những nguyên nhân gây nên phức tạp về an ninh, trật tự ở địa phương. Đồng thời xác định trách nhiệm của cơ quan, nhân dân trong việc giữ gìn an ninh biên giới. Qua các đợt học tập đã góp phần nâng cao ý thức của nhân dân trong việc bảo vệ chủ quyền biên giới. Quần chúng đã cung cấp nhiều nguồn tin về một số cán bộ có lai lịch không rõ ràng, có nghi vấn về chính trị, những người Trung Quốc vượt biên cư trú trái phép. Các tổ công tác Công an đã tổ chức khảo sát, điều tra cơ bản về quản lý hành chính, đã phát hiện trong 79 xã có 71 xã có người Trung Quốc vượt biên cư trú trái phép gồm 1070 hộ với 6876 khẩu, có nhiều nơi họ sống thành bản, không chịu sự quản lý của chính quyền địa phương. Trong đó có cả phần tử Quốc dân đảng, phản động, lưu manh, trộm cắp, có tên do cơ quan tình báo địch cài cắm hoạt động tình báo, gián điệp gây dựng cơ sở phục vụ cho ý đồ chính trị.

Đồng thời cũng phát hiện hơn 5.000 người Việt Nam cư trú không hợp lệ, chủ yếu là người ở các tỉnh miền xuôi lên làm ăn buôn bán và những người trong tình dịch cư.

Từ kết quả khảo sát lãnh đạo Ty tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh hướng giải quyết tạo điều kiện cho người vượt biên cư trú trái phép trở về nơi ở cũ và củng cố xây dựng chính quyền cơ sở xã, thôn bản vững mạnh. Ban phong trào cùng các huyện thị đã tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho 364 cán bộ Công an xã.

Thông qua đợt phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh tổ quốc và giải quyết người vượt biên cư trú trái phép, nhân dân xã Nậm Chầy đã phản ánh

cho tổ công tác về những hoạt động mờ ám của Thào Chín Vu và một số người khác. Nguồn tin được báo về Công an huyện, phòng Bảo vệ chính trị thấy có cơ sở đã xác lập hiềm nghi và sau đó là chuyên án với bí số N.697 để đấu tranh. Sau một thời gian đấu tranh Ban chuyên án quyết định bắt Thào Chín Vu, khám nhà Vu ta thu được nhiều tài liệu tình báo. Qua khai thác ta được biết Thào Chín Vu được huấn luyện tình báo tung sang Si Ma Cai hoạt động, từ 1965 với vỏ bọc tội tham ô bị chính quyền đấu tố, sau đó chuyển sang Nậm Chầy để dễ hoạt động. Tổ chức ban đầu gồm một số phần tử đều là đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc. Chúng bắt đầu hoạt động từ năm 1971 thu thập tin tức tình báo, tạo vỏ bọc mở rộng quan hệ nhằm thành lập một tổ chức tình báo chiến lược. Bằng thủ đoạn trên chúng ta đã lôi kéo được một số cán bộ, người dân vào mạng lưới, trong đó có hai cán bộ huyện Mường Khương, hai cán bộ xã. Vụ Thào Chín Vu đã cung cấp cho ta thêm dữ liệu phục vụ công tác chỉ đạo trong phòng ngừa đấu tranh với loại đối tượng này cũng như giúp ta nắm được ý đồ, âm mưu chống phá cách mạng Việt Nam của phía Trung Quốc. Bước vào năm 1978, các đối tượng phản động đẩy mạnh khiêu khích vũ trang xâm lấn biên giới chuẩn bị chiến tranh. Trước tình hình đó Tỉnh ủy có Chỉ thị 06 về củng cố an ninh biên giới. Thực hiện chỉ thị trên, lãnh đạo Ty có Kế hoạch 16/KH triển khai lực lượng tham gia, đã trưng tập 200 cán bộ chiến sĩ cùng 915 cán bộ tình chia thành 87 tổ bộ sung xuống 87 xã cùng chính quyền địa phương phát động phong trào, củng cố địa bàn. Trong những địa bàn xung yếu, Ty xác định 57 xã gồm 20 xã biên giới, 31 xã tuyến I, 50 xã vùng cao là nơi địch có khả năng lợi dụng dấy phi gây bạo loạn. Từ đó đề ra biện pháp loại trừ khả năng nổi phi gây bạo loạn. Đối với vùng giáp biên Ty tập trung 20 cán bộ dân tộc H'Mông đã được bồi dưỡng nghiệp vụ triển khai xuống các địa bàn, đi sâu phát động phong trào quần chúng và nắm tình hình. Cùng với chính quyền cơ sở xây dựng phương án chiến đấu, củng cố hầm hào, xây dựng phòng tuyến bảo vệ biên giới, tổ chức cắm chông, cọc sắt... Qua khảo sát nắm tình hình ta đã đề xuất với tỉnh điều chuyển 958 hộ, 4162 khẩu từ tuyến I về tuyến II, trong đó có 224 đối tượng chính trị, 13 đối tượng hình sự. Qua công tác sưu tra đã phát hiện 28 đầu mối trong người Hoa có nhiều biểu hiện nghi vấn, có kế hoạch xác lập và tiến hành xác minh 03 hiềm nghi chính trị trong khu vực cơ quan.

Thực hiện Nghị quyết sưu tra 3, lãnh đạo Ty đã gắn triển khai sưu tra với phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc và xây dựng tuyến phòng thủ biên giới. Đã phát hiện bổ sung đối tượng đưa vào diện sưu tra. Cũng thông qua đây đã phát hiện 72 vụ việc có liên quan đến an ninh, trật tự, lập hồ sơ

bắt tập trung cải tạo 82 đối tượng, đưa vào diện kế hoạch 69, 172 tên để chủ động xử lý khi có tình huống xấu xảy ra.

Tình hình biên giới ngày càng diễn biến phức tạp. Từ bên kia biên giới, Đại sứ quán phía Trung Quốc cho người đến các khu vực Hoa kiều “kêu gọi” cưỡng ép người Hoa về nước, đem tiền của về để “xây dựng Tổ quốc”. Ngày 26 tháng 11 năm 1977, một gia đình người Hoa đã dùng mảng vượt sông Nậm Thi về Trung Quốc, mở đầu cho dòng người ra đi. Tại Hà Khẩu họ được đón tiếp nồng hậu và suy tôn là “người yêu nước chân chính”, việc đó càng kích thích dòng người ra đi. Cửa khẩu Lào Cai trở thành nơi người Hoa từ trong tỉnh và các tỉnh, thành phố trong cả nước tập trung để về Trung Quốc, có ngày lên tới hàng ngàn người, gây cho ta nhiều phức tạp về an ninh chính trị và trật tự xã hội. Trước tình hình đó lãnh đạo Ty đã tham mưu cho cấp ủy, chính quyền tổ chức tuyên truyền vận động bà con trở về nơi ở cũ làm ăn ổn định đời sống; đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh có biện pháp chăm lo đời sống cho bà con người Hoa; chuẩn bị nơi cư trú cho họ, góp phần quan trọng trong việc ổn định tình hình ở cửa khẩu làm thất bại việc sử dụng người Hoa để kích động gây rối trên đất ta.

Tháng 8 năm 1978, tình hình biên giới ngày càng trở nên căng thẳng; mưu đồ xâm lược Việt Nam ngày càng thể hiện rõ. Ở các vùng giáp biên, địch tổ chức phục kích bắn, giết, bắt cóc cán bộ, bộ đội ta để đoạt tài liệu vũ khí. Một số phần tử xấu gửi thư hăm dọa các đồng chí lãnh đạo tỉnh. Trước tình hình đó tỉnh đã báo cáo Trung ương chuyển các cơ quan của tỉnh về thị xã Yên Bái. Để đảm bảo công tác chỉ huy, chỉ đạo bảo vệ an ninh biên giới, lãnh đạo Ty quyết định để lại một bộ phận ở Lào Cai thành lập Ban chỉ huy tuyến I, trực tiếp chỉ đạo các mặt công tác ở biên giới và Công an các huyện thị tuyến I. Ngày 18 tháng 9 năm 1978, Ty thành lập tiểu đoàn Cảnh sát Bảo vệ cơ động mạnh, tiểu đoàn có 410 cán bộ chiến sĩ được chia làm 4 đại đội. Cán bộ, chiến sĩ của tiểu đoàn là những thanh niên trẻ, khỏe, dũng cảm, có bản lĩnh chính trị được huấn luyện cơ bản về sử dụng vũ khí, về hiệp đồng chiến đấu và chiến thuật quân sự. Ở các huyện, thị biên giới thành lập một trung đội cơ động mạnh, lực lượng này đã góp phần cùng quân dân trong tỉnh đánh trả quân xâm lược bảo vệ tài sản, tính mạng nhân dân.

Ngoài việc chỉ đạo công tác giữ gìn an ninh, lãnh đạo Ty còn quan tâm đến công tác giữ gìn trật tự xã hội. Đã mở nhiều đợt tấn công vào các loại tội phạm hình sự, kết hợp với các ngành có liên quan kiểm tra hành chính để phát hiện đấu tranh với hành vi vi phạm pháp luật lợi dụng làm ăn phi pháp. Tiến hành kiểm thảo, răn đe 149 đối tượng, cai huấn 272 đối tượng cần giáo dục cải tạo, lập hồ sơ

62 tên có nguy hại cho trật tự xã hội.

Công tác xây dựng lực lượng đã coi trọng việc giáo dục chính trị tư tưởng, tăng cường sức chiến đấu và chuẩn bị chiến đấu nhất là ở tuyến I; cấp tốc tuyển sinh đào tạo và huấn luyện chiến sĩ mới, củng cố kiện toàn bộ máy đáp ứng tình hình khi có chiến tranh xảy ra. Công tác thông tin liên lạc được thông suốt, công tác hậu cần được đảm bảo sẵn sàng phục vụ công tác chiến đấu của lực lượng.

Sau khi ta giải phóng hoàn toàn miền Nam, Trung Quốc rút chuyên gia, cắt viện trợ, gây cho ta nhiều khó khăn về kinh tế, quốc phòng, an ninh. Từ năm 1978, họ tăng cường chống phá ta về nhiều mặt, rồi mở “*chiến dịch nạn kiều*”, vu cáo ta bài xích người Hoa, dùng người Hoa gây rối an ninh, trật tự ở nhiều nơi, đặc biệt là khu vực biên giới Việt - Trung. Riêng tỉnh Hoàng Liên Sơn có gần 13.000 người Hoa, phần lớn sang cư trú chính trị, tránh cuộc cách mạng văn hóa của Trung Quốc. Cuối năm 1978, có thêm 62.000 người từ các tỉnh phía Nam và các tỉnh khác đến để qua biên giới, gây tình hình an ninh, trật tự rất phức tạp.

Từ cuối 1978, các đối tượng phản động bên kia biên giới ráo riết chuẩn bị chiến tranh xâm lược biên giới nước ta. Để xây dựng phòng tuyến biên giới vững mạnh, ngày 22 tháng 10 năm 1978, Ủy ban nhân dân tỉnh ra Kế hoạch 442 về việc tổ chức di chuyển những kẻ địch có thể dễ dàng lợi dụng được ở huyện thị biên giới đi sâu vào tuyến 2. Công an các huyện thị biên giới làm tốt công tác lập hồ sơ di chuyển và bảo đảm an ninh, trật tự. Ủy ban nhân dân tỉnh huy động hàng trăm chuyến xe tải, hàng chục nghìn công bốc vác hỗ trợ bà con di chuyển, tỉnh hỗ trợ một số lượng lớn lương thực, thuốc men hàng hóa. Ủy ban nhân dân các xã tiếp nhận đã nhường nhà, đất giúp đỡ bà con ổn định cuộc sống, bắt tay vào lao động sản xuất. Tỉnh cử các đoàn xuống động viên thăm hỏi và tặng quà. Việc thực hiện kế hoạch đã giải quyết ổn định tình hình trên tuyến biên giới.

Trước tình hình mới, Trung ương Đảng đã có nhiều chỉ đạo về công tác quốc phòng-an ninh, đề phòng chiến tranh biên giới có thể xảy ra. Thực hiện chủ trương này, Tỉnh ủy và chính quyền tỉnh đã khẩn trương chỉ đạo các ngành, đặc biệt là Công an và quân đội phải đề phòng chiến tranh, sẵn sàng chiến đấu khi tình huống xảy ra.

Thực hiện sự chỉ đạo của Đảng, Công an tỉnh đã tăng cường công tác nắm tình hình, tham mưu cho Đảng bộ và chính quyền tỉnh có quyết định kịp thời, chính xác trong việc chuyển các cơ quan đầu não từ Lào Cai về Yên Bái và bảo vệ an toàn tuyệt đối cho cuộc di chuyển này. Đến trước ngày 15 tháng 8 năm 1978,

toàn bộ cơ quan Công an tỉnh đã tập kết tại cơ sở của trường D676 để trực tiếp chỉ đạo sát sao công tác bảo vệ an ninh biên giới và hoạt động của Công an các huyện, thị xã tuyến I. Đồng chí Giàng Seo Dín, Phó trưởng Ty Công an tỉnh ở lại tiền phương, trực tiếp chỉ đạo công tác công an ở địa bàn sát biên giới.

Ngày 01 tháng 8 năm 1978, được sự chỉ đạo của Bộ Nội vụ, Ty Công an đã quyết định thành lập Tiểu đoàn Cảnh sát cơ động (D978) gồm 410 cán bộ, chiến sĩ, do đồng chí Nguyễn Lê Đôn làm Tiểu đoàn trưởng. Tiểu đoàn chia thành 05 đại đội, được huấn luyện, trang bị vũ khí và phương tiện chiến đấu, sẵn sàng làm nhiệm vụ chiến đấu, chống quân xâm lược.

Nhằm bảo đảm vững chắc an ninh biên giới, ngăn chặn âm mưu ngoài đánh vào, trong nổi dậy khi chiến sự xảy ra, công an đã xác lập một số chuyên án đấu tranh với các nhóm phản động ở địa phương. Điển hình là chuyên án tháng 8 năm 1978, ông Lý Chánh Dền ở thôn Bản Quấn, xã Bản Phiệt lên Công an huyện báo cáo về một hiện tượng ở bản mà ông biết. Công an huyện Mường Khương³ khẩn trương xác minh và báo cáo sự việc về Ty Công an. Sau khi thấy dấu hiệu của một tổ chức nhen nhóm phản động, lãnh đạo Ty quyết định lập chuyên án với bí số 308 để đấu tranh. Qua xác minh đã xác định tên Linh Chấn Dung dân tộc Hán, người vượt biên cư trú trái phép đã nhen nhóm tổ chức phản động gồm 15 tên, chúng đã sử dụng nhà tên Cháng A Khâu làm nơi tụ họp. Nghe các đối phản động tung tin sẽ đánh Việt Nam chúng bàn nhau khi có chiến tranh xảy ra sẽ giết cán bộ xã và cướp tài sản của Hợp tác xã Bản Phiệt rồi chạy theo địch. Để ngăn chặn hoạt động của chúng, Ty đã chỉ đạo Ban chuyên án bắt Lý Báng Dền, Cháng A Khâu và một số tên cầm đầu khác, số còn lại đã ra đầu thú với chính quyền và tự giác khai báo hành vi tội lỗi của mình và đồng bọn.

Qua công tác nắm tình hình biết trước khả năng xảy ra cuộc chiến tranh xâm lược sẽ đến từ bên kia biên giới, lãnh đạo Ty Công an đã tham mưu cho tỉnh hoãn thi công hai tuyến đường Bản Quấn – Văn Lìn Sử, Bản Vược – Nậm Chạc, Pha Long – Lò Cối Chín; hoãn làm cầu Bản Quấn, chuyển về làm cầu Suối Chát; Khảo sát và tổ chức thi công ngay hai tuyến đường mới là tuyến đường Phú Xuân đi Phố Lu, Xuân Giao đi Võ Lao (Văn Bàn). Sở dĩ phải hoãn hai tuyến trên và làm tuyến mới là để ngăn chặn bước tiến công của địch và tạo tuyến đường ta rút về hậu cứ khi cần thiết. Để chủ động, đề phòng địch đánh sang ta đã thành lập từ cơ sở xã, huyện lực lượng bảo vệ, đưa dân đi sơ tán, lực lượng phục vụ chiến đấu, vận tải, cứu thương, lực lượng chiến đấu. Mỗi xã, huyện đều có hậu cứ để cất giấu lương

---

³ Xã Bản Phiệt năm 1978 thuộc huyện Mường Khương, sau này chuyển về huyện Bảo Thắng.

thực, vũ khí, khẩn trương sơ tán tài liệu và tài sản quý của tỉnh về tuyến sau. Tổ chức cho nhân dân, cán bộ các cơ quan đào hầm hào trú ẩn, thành lập Ban chỉ huy thống nhất của tỉnh để chỉ đạo khi có chiến tranh.

Lực lượng Ty Công an còn cùng với các lực lượng khác chủ động đối phó với những hoạt động khiêu khích từ bên kia biên giới, bắt 149 vụ tập kích, xâm nhập trái phép. Ty Công an đã lập kế hoạch đấu tranh với đối tượng Ma Chấn Cồ ở Pha Long và các đối tượng chuyên án MK79 ở Tung Trung Phố (Mường Khương). Ở tuyến sau, lãnh đạo Công an tỉnh chỉ đạo đợt kiểm tra và truy quét tội phạm hoạt động trên vùng hồ Thác Bà. Tháng 8 năm 1979, phát hiện bắt giữ 229 đối tượng hình sự, trong đó có 5 tên có lệnh truy nã, 52 đối tượng gây án bỏ trốn, 14 đối tượng chống thi hành án, làm rõ 34 vụ án tồn đọng, thu 5 súng AK, một số súng đạn quân dụng và tự chế, lập lại trật tự, an toàn xã hội ở vùng hồ và các địa bàn trọng điểm ở tuyến hai của tỉnh.

Ngày 17 tháng 02 năm 1979, quân Trung Quốc đã đồng loạt nổ súng trên toàn tuyến biên giới Việt - Trung, mở đầu cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam. Trên tuyến biên giới thuộc tỉnh Hoàng Liên Sơn, chúng đã huy động 15 vạn quân thuộc quân đoàn 13 và quân đoàn 14, tiến công 7/10 đồn biên phòng, 02 thị xã biên giới, 04 thị trấn và 64 xã. Chúng đã sát hại dã man 1.092 người, làm hàng trăm người khác bị thương, bắt 3.586 người sang Trung Quốc, trong đó 689 người bị giam giữ khai thác, cướp đi nhiều tài sản của Nhà nước và nhân dân.

Đáp lời kêu gọi của Trung ương Đảng và lệnh Tổng động viên của Chủ tịch nước, quân dân Hoàng Liên Sơn đã dũng cảm chiến đấu để bảo vệ từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc. Chỉ trong vòng 17 ngày, quân và dân ta đã chiến đấu anh dũng, tiêu diệt 14.500 tên địch, phá hủy 273 xe thiết giáp, 30 khẩu pháo các loại. Ngay khi chiến sự nổ ra, các lực lượng Cảnh sát bảo vệ, cơ động của Ty và Công an các huyện, thị đã cùng các lực lượng khác tham gia chiến đấu, phục vụ chiến đấu, bám dân, bám địa bàn nắm tình hình diệt trừ phần tử đưa đường chỉ điểm làm tay sai cho địch. Lực lượng Công an đã hướng dẫn cho 14 vạn dân sơ tán về tuyến sau an toàn, đồng thời giữ gìn tốt trật tự ở những nơi nhân dân tập kết, bảo vệ an toàn các cơ quan, huyện, thị xã, các khu hậu cứ. Tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh lập ban đón tiếp và ổn định đời sống cho đồng bào sơ tán, mặt khác tổ chức tham gia thu giữ, quản lý vũ khí của một số quân nhân tự vệ tuyến trước đem về. Lực lượng Cảnh sát cơ động, bảo vệ đã bảo vệ an toàn các đồng chí lãnh đạo tỉnh và các nhà báo nước ngoài lên mặt trận để viết về cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc của nhân dân ta. Lực lượng Công an vùng có chiến sự đã tham gia chiến đấu, chặn

giặc. Đồng chí Đặng Văn Khoan đã tổ chức lực lượng dân quân đánh trả địch ở Quang Kim, Bát Xát. Đồng chí đã chiến đấu đến viên đạn cuối cùng và hy sinh anh dũng, đồng chí đã được nhà nước truy tặng Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân. Công an thị xã Lào Cai lập tổ mũi nhọn do đồng chí Bùi Anh Xuân⁴ chỉ huy, luôn sâu vào vùng địch tạm chiếm để nắm tình hình, phát hiện hoạt động chỉ điểm, cài cắm, móc nối của địch. Công an huyện Mường Khương kiên quyết bám trụ, luôn sâu vào vùng địch trừ gian, phá tan âm mưu lập chính quyền hai mặt của địch. Công an các huyện, thị xã biên giới đã bắt, xử lý 213 tên phản tuyên truyền bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, chống các hiện tượng lợi dụng chiến tranh để “hôi” của, biến thủ tham ô tài sản của nhà nước và nhân dân.

Trong cuộc chiến tranh bảo vệ biên giới của Tổ quốc, có 31 đồng chí cán bộ, chiến sĩ Ty Công an đã anh dũng hy sinh. Sự hy sinh của các đồng chí đã góp phần cùng toàn quân và dân trong tỉnh làm nên chiến công hiển hách đánh thắng cuộc chiến tranh xâm lược của kẻ thù, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam thân yêu. 15 đồng chí bị bắt sang Trung Quốc, chúng tra tấn dã man để moi hỏi tin tức của ta, đặc biệt là về lực lượng Công an, sau đó trao trả theo đường công khai.

Thất bại trong cuộc chiến tranh xâm lược, ngày 08 tháng 3 năm 1979, địch buộc phải rút quân. Ngày 15 tháng 3 năm 1979, chúng mới rút ra khỏi Lào Cai, Cam Đường, Sa Pa, Bảo Thắng, Mường Khương, Bát Xát nhưng vẫn chiếm giữ một số cao điểm ở các mốc 11, 19, 22. Ngay khi địch rút quân lãnh đạo Ty đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh ra thông báo quy định 10 điểm về công tác giữ gìn an ninh, trật tự ở vùng địch mới rút quân. Đồng thời ra lệnh cho lực lượng Công an các huyện, thị biên giới bám sát địch, chúng rút đến đâu ta vào đến đó để ổn định tình hình. Thành lập các đoàn xuống các xã để giải quyết tình hình các mặt sau chiến sự. Tổ chức 05 đoàn làm thí điểm ở các xã thuộc hai huyện Mường Khương và Bát Xát. Thành phần đoàn gồm cán bộ phong trào, phòng nghiên cứu tổng hợp, bảo vệ chính trị, cảnh sát I cùng Công an các huyện, thị với nhiệm vụ: Kiểm tra từng hộ, từng người, lập danh sách phân loại số về tuyến sau, số ở lại vùng bị chiếm, số đầu hàng theo địch, số bị bắt; Kiểm tra, phân loại số có vũ khí; Kiểm tra phát hiện người chiếm giữ tài sản trái phép trong chiến sự.

Sau 5 ngày, các đoàn đã nắm được 32.665 người bị kẹt lại vùng chiến sự, trong đó có 1.995 công nhân viên chức, 884 đối tượng chính trị, 135 đối tượng hình sự, 11.482 người bị địch bắt, điều tra kết luận 1.366 người có hành động đầu

---

⁴ Đồng chí Đại tá Bùi Anh Xuân – Nguyên Bí thư Đảng ủy, Phó Giám đốc Công an tỉnh Lào Cai.

hàng dịch, làm rõ những trường hợp vi phạm kỷ luật chiến trường.

Sau một thời gian thực hiện nhiệm vụ, ngày 25 tháng 5 năm 1979, các đoàn báo cáo kết quả tổ chức sơ kết và triển khai ra toàn tuyến. Đã kiểm tra xác minh 884 đối tượng chính trị, 135 đối tượng hình sự, 1.366 người đầu hàng nộp vũ khí dẫn đường, chỉ điểm cho địch 698 người bị đưa sang nước ngoài và phát hiện nhiều đầu mối gián điệp, tình báo do địch cài lại.

Ta còn phát hiện 181 vụ lợi dụng tình hình chiến sự để biến thủ tham ô tài sản nhà nước. Mặt hàng chủ yếu bị xâm phạm là xăng, dầu, xi măng, lương thực, phân đạm, thực phẩm trị giá thiệt hại lên đến trên 200.000 đồng. Điển hình là vụ Bùi Sa - thủ quỹ Nông trường Phong Hải giữ tiền mặt đã khai bị địch lấy đi 17.219 đồng để tham ô. Vụ Phạm Thị Hưng thủ quỹ xí nghiệp xay xát lương thực thị xã Lào Cai đã khai mất 8.077 đồng để tham ô. Ngoài ra ở những vùng xảy ra chiến sự, các đối tượng lưu manh, cơ hội đã lợi dụng chiến tranh để “hôi” của, lấy cắp tài sản nhà nước và của nhân dân đã đi sơ tán, nổi lên là huyện Mường Khương, Bát Xát, thị xã Lào Cai, Bảo Thắng. Có vụ các đối tượng xấu lấy đi hàng tấn lương thực và các loại hàng hóa khác. Có một số quân nhân chấp hành kỷ luật chiến trường không nghiêm, có hành động phá phách để lại dư luận và hậu quả xấu. Lực lượng Công an tích cực tham mưu cấp ủy trong đợt phát động quần chúng giải quyết hậu quả chiến tranh. Nhiều người đã tự giác trả lại tài sản xã hội chủ nghĩa và tài sản công dân mà họ thu được, tổng cộng gồm 145.954 kg lương thực, 90 tấn muối, 02 tấn dầu, 345 xe đạp, 65 khung xe cùng nhiều loại hàng hóa tài sản khác trị giá khoảng 308.531 đồng. Quần chúng nhân dân còn tố giác với cơ quan Công an nhiều vụ, nhiều đối tượng lợi dụng chiến sự để trục lợi.

Trước tình hình đó Ty Công an đã đề ra Kế hoạch 87/KH để thực hiện trong những tháng còn lại của năm 1979 với nhiệm vụ: Tiếp tục củng cố vùng xung yếu nhằm loại trừ khả năng gây rối, gây bạo loạn, trên cơ sở phương hướng nhiệm vụ công tác đề ra từ đầu năm theo Nghị quyết Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 34. Với yêu cầu chủ động đối phó với âm mưu kích động gây bạo loạn của địch trên cơ sở xác định lại địa bàn, các yếu tố gây bạo loạn, lãnh đạo Ty đã chỉ đạo Công an các huyện, thị tiến hành củng cố vùng xung yếu ở 42 địa bàn. Đối với hai huyện trọng điểm: Mường Khương và Bát Xát đã tập trung trên 100 cán bộ, tiến hành bố trí lại hành lang phòng thủ biên giới ở 38 điểm, trong đó có 22 xã giáp biên giới. Sau hai tháng triển khai kế hoạch, ta đã tập trung giải quyết 05 nội dung công tác, phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc, đi sâu phát hiện tình hình, đánh giá xác định khả năng gây bạo loạn ở từng địa bàn; tiến hành lập hồ sơ

đối tượng thuộc diện KH69, tập trung cải tạo hoặc điều chuyển khỏi địa bàn; tham gia củng cố các tổ chức ở cơ sở chủ yếu là đối với 04 chức vụ chủ chốt, đồng thời tổ chức thực tập phương án phòng chống gây rối, gây bạo loạn.

Kết quả, ngoài việc phát động giáo dục nâng cao nhận thức về tình hình âm mưu của địch, về tinh thần cảnh giác cách mạng và ý thức khắc phục hậu quả sau chiến sự⁵, ta đã lập hồ sơ xét duyệt và đề nghị đưa vào diện KH69, 22 đối tượng, tập trung cải tạo 42 đối tượng, cải tạo tại chỗ 04 đối tượng, điều chuyển khỏi địa bàn 234 đối tượng, chủ yếu các xã giáp biên.

Song song với các công việc củng cố xây dựng phòng tuyến biên giới, lãnh đạo Ty đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh tổ chức hội nghị tổng kết phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc 04 năm (1976 – 1979), phát động phong trào 02 năm tới, hội nghị được tổng kết đánh giá từ cơ sở. Trong 04 năm, do bám sát yêu cầu chính trị từng thời kỳ, phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc được củng cố, nhân rộng và phát triển đóng góp to lớn vào công cuộc giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội ở địa phương. Qua quá trình tổng kết, lực lượng Công an tỉnh đã tham mưu cho chính quyền địa phương đánh giá các mặt công tác gắn bảo vệ an ninh Tổ quốc với xây dựng nếp sống mới, xây dựng chính quyền vững mạnh. Trong phong trào đã xuất hiện nhiều tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến. Hội nghị tổng kết đã công nhận 196 xã có phong trào khá, 94 xã trung bình, 42 xã yếu kém, 03 tiểu khu trung bình. Đối với lực lượng Công an xã, Ty đã chú trọng bồi dưỡng nghiệp vụ, củng cố tổ chức, đánh giá có 70 đơn vị tiên tiến, 102 đơn vị khá, 133 đơn vị trung bình, 27 đơn vị kém, trong tổng số 332 đơn vị Công an xã toàn tỉnh đã xây dựng 2.632 tổ an ninh nhân dân, 268 tổ bảo vệ an toàn và 636 ban bảo vệ cơ quan, xí nghiệp.

Thực hiện Chỉ thị 19/CTTU của Tỉnh ủy, phát huy thành tích đã đạt được trong 04 năm, hội nghị đã phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc trong 02 năm, tạo nên phong trào sâu rộng mạnh mẽ nhằm bảo vững chắc an ninh chính trị, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa và trật tự, an toàn xã hội, làm thất bại âm mưu phá hoại của các thế lực phản động.

Lãnh đạo Ty đã chỉ đạo Công an các huyện, thị tăng cường các biện pháp nghiệp vụ cơ bản, phối hợp giữa biện pháp công khai với các biện pháp trinh sát bí mật, nhờ đó đã phát hiện các đối tượng có hành vi xâm phạm an ninh, trật tự. Điển hình là vào hồi 12 giờ ngày 20 tháng 02 năm 1980, tổ tuần tra Công an huyện

---

⁵ Hậu quả sau chiến tranh: Tai nạn do vướng mìn 130 vụ làm chết 60 người, bị thương 109 người tập trung ở các huyện Mường Khương, Bát Xát và thị xã Lào Cai.

Mường Khương do đồng chí Vũ Xuân Sơn tổ trưởng đã phát hiện một thanh niên có biểu hiện nghi vấn qua kiểm tra thấy thanh niên này mang trong người danh sách cán bộ, chiến sĩ và tài liệu phản ánh hoạt động của Công an huyện Mường Khương. Thấy đây có nhiều khả năng là đầu mối của một tổ chức gián điệp, lãnh đạo Ty đã lập chuyên án với bí số MK80. Qua công tác đấu tranh chuyên án đã xác định được những đối tượng của chuyên án tham gia trong tổ chức gián điệp này, trong đó có một cán bộ lãnh đạo Công an huyện đã thoái hóa biến chất bị chúng móc nối, lôi kéo. Hành vi của từng tên và nhiệm vụ của tổ chức gián điệp đã rõ, Ty quyết định phá án, bắt các đối tượng đưa ra xử lý trước pháp luật.

Nhằm thống nhất chỉ huy các lực lượng vũ trang, tăng cường sức mạnh chiến đấu, đồng thời phát huy sở trường của các lực lượng, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, ngày 01 tháng 10 năm 1979, Bộ Chính trị ra Nghị quyết số 22/NQ-TW, ngày 19 tháng 11 năm 1979 Hội đồng Chính phủ ra Quyết định số 412/CP về việc chuyển giao nhiệm vụ và lực lượng Công an nhân dân vũ trang từ Bộ Nội vụ sang Bộ Quốc phòng. Trong Quyết định 412/CP đã nêu rõ *“Chuyển Ban chỉ huy Công an nhân dân vũ trang ở các địa phương có biên giới, bờ biển tăng cường cho cơ quan Bộ Tư lệnh quân khu, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, thành phố và Ban Chỉ huy Quân sự huyện”*. Công an nhân dân vũ trang được đổi tên là Bộ đội biên phòng. Thực hiện Nghị quyết số 22/NQ-TW của Bộ Chính trị và Quyết định 412/CP của Chính phủ, ngày 19 tháng 02 năm 1980, Bộ Quốc phòng ban hành Quyết định số 1180/QĐ-QP về quy định hệ thống tổ chức và nhiệm vụ của lực lượng Công an vũ trang là một phần trong hệ thống tổ chức của Quân đội nhân dân Việt Nam.

Nhờ có phong trào phát triển mạnh, tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội được lập lại, phục vụ cho công cuộc hàn gắn vết thương chiến tranh và nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội của địa phương.

Đại hội đại biểu lần thứ II của Đảng bộ tỉnh Hoàng Liên Sơn, họp từ ngày 22 tháng 9 đến ngày 24 tháng 9 năm 1980. Nghị quyết đại hội kiểm điểm, đánh giá tình hình các mặt công tác từ năm 1977 đến năm 1980: Tình hình an ninh, trật tự trong tỉnh được giữ vững. Cuộc chiến đấu chống quân xâm lược đầu năm 1979 đạt thắng lợi to lớn và toàn diện. Từ sau cuộc chiến tranh, tỉnh ta tiếp tục tập trung, khẩn trương làm nhiều công tác để bảo vệ biên giới, nội địa và sẵn sàng chiến đấu. Thế trận chiến tranh nhân dân được xây dựng rộng khắp. Lực lượng vũ trang an ninh lớn mạnh và toàn diện.

Cuộc vận động *“Phát huy bản chất tốt đẹp, nâng cao sức mạnh chiến đấu”*

trong các lực lượng vũ trang, phong trào “*Bảo vệ an ninh Tổ quốc*” và cuộc vận động đấu tranh chống tiêu cực đang được đẩy mạnh thực hiện. Về nhược điểm, khuyết điểm, tồn tại: Công tác bảo vệ an ninh quân sự địa phương còn một số mặt yếu. Tình trạng lơ lửng cảnh giác với chiến tranh gián điệp và tâm lý của địch còn khá phổ biến. Việc chuẩn bị sẵn sàng cho cuộc chiến đấu mới còn có mặt phải tập trung cố gắng, khẩn trương hơn. Tình hình an ninh, trật tự an ninh xã hội còn tiếp diễn nhiều sự việc phức tạp. Công tác đấu tranh khắc phục các tiêu cực chưa kiên quyết. Phương hướng và nhiệm vụ 1980 và 02 năm 1981 – 1982: Tăng cường công tác an ninh địa phương, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu thắng lợi. Nhiệm vụ về công tác an ninh tình ta trong thời gian tới là: “*Tiếp tục nâng cao cảnh giác, xây dựng kinh tế phải gắn chặt với xây dựng và củng cố quốc phòng, sẵn sàng chiến đấu, chủ động tiến công và làm thất bại mọi âm mưu hành động của địch, quyết tâm và chủ động đánh thắng địch xâm nhập hoặc xâm lược bất kỳ tình huống nào và quy mô nào, bảo vệ tốt an ninh chính trị và trật tự xã hội ở biên giới và trong toàn tỉnh*”. Để hoàn thành tốt nhiệm vụ trên, phải tiếp tục giáo dục nâng cao cảnh giác thấy rõ âm mưu thâm độc, nham hiểm của địch nêu cao tư tưởng chủ động tiến công địch, tinh thần làm chủ đất đai, bám đất, bám dân bám sát đường biên để bảo vệ và chiến đấu, sản xuất, chặn đứng mọi âm mưu đen tối của địch quyết chiến và quyết thắng kẻ thù bất kỳ trong tình huống nào. Đẩy mạnh cuộc vận động “*phát huy bản chất tốt đẹp, nâng cao chiến đấu*” trong các lực lượng vũ trang, cuộc vận động “*xây dựng lực lượng công an nhân dân trong sạch, vững mạnh và đẩy mạnh phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc...*” trong lực lượng an ninh và nhân dân. Yêu cầu phải đạt được ở mỗi huyện, thị thuộc tuyến I là: Mỗi xã, mỗi cơ quan, mỗi cơ sở sản xuất, công, nông lâm nghiệp quốc doanh đều có từ 1B đến 1C dân quân tự vệ mạnh (ít nhất cũng phải có 1A mạnh) và có lực lượng an ninh mạnh, các huyện, thị tuyến sau từng cơ sở đều có lực lượng cơ động mạnh, lực lượng dự nhiệm được chuẩn bị đầy đủ sẵn sàng. Nâng cao tư tưởng tiến công và chiến kỹ thuật trong lực lượng tập trung.

Đẩy mạnh công tác chống chiến tranh tâm lý, chiến tranh gián điệp của địch tiếp tục loại trừ khả năng gây rối và bạo loạn của địch, đồng thời tăng cường công tác phòng gian bảo mật, bảo vệ cơ quan, xí nghiệp, các mục tiêu quan trọng về kinh tế, chính trị, quốc phòng.

Phải đẩy mạnh công tác đấu tranh chống các tiêu cực, làm giảm hẳn các tai nạn, tệ nạn, lưu manh, trộm cắp, làm ăn phi pháp, theo Chỉ thị 81 của Ban Bí thư Trung ương. Sau chiến tranh biên giới, tình hình kinh tế - xã hội nước ta gặp nhiều

khó khăn, đời sống nhân dân sa sút, các tệ nạn, tiêu cực xã hội có chiều hướng tăng. Hiện tượng trộm cắp, tham ô thất thoát tài sản xã hội chủ nghĩa xảy ra ở các ngành, các cơ quan, xí nghiệp trong các khâu sản xuất quản lý lưu thông hàng hóa. Tệ cửa quyền, hống hách, ức hiếp quần chúng còn xảy ra làm giảm lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và đường lối xây dựng chủ nghĩa xã hội. Để khắc phục tình trạng trên, Ban Bí thư Trung ương Đảng ra chỉ thị về chống tệ ăn cắp, hối lộ, ức hiếp quần chúng và thành lập Ban Chỉ đạo Trung ương gọi tắt là Ban 70. Ngày 01 tháng 02 năm 1980, Bộ Nội vụ có Kế hoạch số 71 tổ chức thực hiện trong ngành. Ngày 08 tháng 02 năm 1980, Bộ có Quyết định số 84 thành lập Ban Chỉ đạo Bộ gọi tắt là Ban 79A do đồng chí Thứ trưởng Trần Quyết làm trưởng ban. Ngày 15 tháng 01 năm 1980, Tỉnh ủy ra Chỉ thị số 01 về tăng cường công tác an ninh, trật tự, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, khắc phục hiện tượng tiêu cực, thành lập Ban Chỉ đạo do đồng chí Hà Thiết Hùng, Phó Bí thư Tỉnh ủy – Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh làm trưởng ban. Với chức năng vừa tham mưu, vừa tổ chức thực hiện, lãnh đạo Công an tỉnh đã xây dựng kế hoạch chỉ đạo các phòng: Bảo vệ kinh tế, Bảo vệ văn hóa, Cảnh sát hình sự, Chấp pháp, Ban phong trào. Lấy 03 ngành lương thực, thương nghiệp, giao thông vận tải làm điểm chỉ đạo, các lực lượng trinh sát đẩy mạnh việc điều tra phá án. Trong thời gian ngắn, Công an tỉnh phát hiện xử lý 108 vụ trộm cắp tài sản xã hội chủ nghĩa, 55 vụ tham ô, 10 vụ cố ý làm trái gây hậu quả nghiêm trọng.

Những hoạt động của lực lượng công an góp phần làm giảm hẳn các hiện tượng tiêu cực, làm lành mạnh các quan hệ xã hội.

II. XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG CÔNG AN HOÀNG LIÊN SƠN TRONG SẠCH VỮNG MẠNH VÀ ĐẨY MẠNH PHONG TRÀO QUẦN CHÚNG BẢO VỆ AN NINH TỔ QUỐC, CHỐNG CHIẾN TRANH PHÁ HOẠI NHIỀU MẶT CỦA CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC LOẠI TỘI PHẠM, BẢO VỆ CÔNG CUỘC XÂY DỰNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ XÃ HỘI Ở ĐỊA PHƯƠNG (1980 – 1986)

Cuộc chiến tranh biên giới đã gây cho ta nhiều thiệt hại về người và của, tuy đã rút chạy nhưng kẻ địch với âm mưu chống phá ta lâu dài đã có những hoạt động móc nối gây dựng cơ sở tập trung vào nội bộ ta. Đối với số cán bộ cơ sở trung kiên của ta chúng bôi nhọ, đe dọa hòng làm nhụt ý chí. Kẻ địch một mặt cho quân đội áp sát biên giới, gây xung đột cục bộ, một mặt ráo riết tung các toán biệt kích, thám báo, gián điệp xâm nhập nội địa ta để thu thập tin tức tình báo, hoạt động phá hoại và móc nối gây cơ sở tạo dựng “ngọn cờ” kích động gây bạo loạn. Qua công

tác điều tra, ta phát hiện địch đã móc nối ở Mường Khương 07 trường hợp, Bắc Hà 05, Bát Xát 03 để sử dụng vào việc thu thập tình báo. Mặt khác, chúng sử dụng những tên trước đây là cán bộ cơ sở chạy theo chúng làm nhiệm vụ theo dõi phát hiện, khai thác những người qua lại biên giới hoặc tuyển lựa số này cho đi huấn luyện, trang bị vũ khí tung sang đất ta hoạt động. Lãnh đạo Ty đã chỉ đạo Công an các huyện, thị, các phòng nghiệp vụ làm tốt việc bảo vệ nội bộ, tập trung nắm tình hình ngoại biên, chọn đầu mối xây dựng cơ sở, dùng quần chúng tốt để nắm tình hình. Tập trung chỉ đạo đấu tranh các chuyên án: NV23, TQ18B kết thúc Chuyên án TM17, lập thêm 03 chuyên án mới T257, HN037, BL82. Mặt khác, đã đi sâu nghiên cứu xác minh làm rõ 23 đầu mối chuyên án và hiềm nghi khác, trong đó có 04 trong nội bộ. Đã tập trung vào công tác khai thác xét hỏi 102 đối tượng xâm nhập, có 06 đối tượng nhận là tình báo, 20 tên gián điệp, số còn lại đẩy trở lại. Tiến hành phân loại số T72, P86, B54, T279 để có kế hoạch chủ động đấu tranh với các loại tình báo gián điệp nước ngoài. Thống kê 1366 người đầu hàng, nộp vũ khí, dẫn đường chỉ điểm cho địch, 1.148 người bị địch bắt theo, tại chỗ là 450 người, đưa sang nước ngoài là 698 người và phát hiện nhiều đầu mối gián điệp tình báo do địch cài lại.

Quán triệt nguyên tắc chỉ đạo “*Chủ động phòng ngừa và liên tục tấn công làm tan rã âm mưu tổ chức thủ đoạn hoạt động của tội phạm*”, Công tác phòng, chống tội phạm hình sự cũng được đẩy mạnh. Rà soát 135 đối tượng sưu tra hình sự, trong các đợt vận động quần chúng ta đã tuyên truyền cho mọi người nắm được nguyên nhân nguồn gốc phát sinh tội phạm, thủ đoạn gây án của các đối tượng thấy rõ tác hại của các tập tục lạc hậu, các tai tệ nạn xã hội. Đã duyệt tập trung giáo dục cải tạo 44 trường hợp, đưa vào trường thanh thiếu niên hư 06 trường hợp. Thực hiện chỉ thị, các điện chỉ đạo của Bộ, trong năm đã mở 04 đợt tấn công truy quét ở các địa bàn trọng điểm phức tạp. Bắt xử lý 308 đối tượng, triệt phá 36 ổ nhóm lưu manh.

Thực hiện Chỉ thị 01, 02 liên bộ Quốc phòng – Nội vụ, Thông cáo số 1 và 2 của Bộ, Công an các địa phương trong tỉnh đã tăng cường phối hợp với quân đội trong giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, tập trung ở những địa bàn phức tạp trọng điểm. Việc Công an cùng với Quân đội giải quyết số quân nhân hết nghĩa vụ không trở về địa phương, ở lại địa bàn biên giới để buôn bán làm ăn phi pháp, thể hiện sự phối hợp, đoàn kết giữa hai lực lượng trong công tác giữ gìn trật tự, an toàn xã hội ở địa bàn trong tình hình biên giới hiện đang có nhiều phức tạp. Sang năm 1981, địch ráo riết tiến hành kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt, duy trì đội quân tay sai

phá rối xâm lấn, bắt cóc cán bộ, bộ đội; pháo kích sát hại nhân dân; mở chợ đường biên thu hút nhân dân ta bỏ sản xuất để đi buôn bán, trong đó có cả cán bộ công nhân viên, lực lượng vũ trang; gây tình hình hết sức căng thẳng, phức tạp ở vùng biên giới. Chúng tăng cường các hoạt động chiến tranh tâm lý chống ta, đẩy mạnh hoạt động gián điệp, xây dựng cơ sở ngầm “*chính quyền hai mặt*” phục vụ ý đồ chống phá lâu dài. Mặc dù chúng ta đã mở nhiều đợt củng cố an ninh biên giới, phát động phong trào nhưng vẫn còn một bộ phận nhân dân chưa thực sự tin tưởng vào đường lối của Đảng, còn bị kích động, còn đi chợ đường biên, một số địa phương cơ sở chính quyền đoàn thể yếu. Ngày 21 tháng 4 năm 1981, Tỉnh ủy ra Nghị quyết về xây dựng huyện thị thành pháo đài quân sự vững mạnh, sẵn sàng chiến đấu bảo vệ Tổ quốc. Yêu cầu đợt xây dựng pháo đài là:

Xây dựng cơ sở chính trị vững vàng gồm giáo dục chính trị cho nhân dân và củng cố cơ sở Đảng, chính quyền, đoàn thể. Chủ động nắm tình hình địch và hoàn chỉnh phương án tác chiến. Xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh gồm bộ đội địa phương, biên phòng, dân quân tự vệ, Công an xã. Giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội. Kết hợp kinh tế với quốc phòng, đẩy mạnh sản xuất, ổn định đời sống nhân dân, đảm bảo hậu cần tại chỗ.

Thực hiện Chỉ thị trên lãnh đạo Ty đã tham mưu cho tỉnh xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện. Kế hoạch chia làm hai đợt:

Đợt 1: từ tháng 4 đến tháng 7 năm 1981.

Đợt 2: Từ tháng 10 năm 1981 đến tháng 02 năm 1982.

Tập trung vào các xã biên giới, các cơ quan đơn vị, xí nghiệp, nông trường ở huyện, thị giáp biên. Tỉnh huy động 1.690 cán bộ, trong đó có 63 trường, phó ngành, 347 cán bộ huyện, thị tuyến 2. Quân khu II tăng cường 76 sĩ quan có kinh nghiệm, Công an tỉnh tăng cường 200 cán bộ, chiến sĩ cho các huyện, thị biên giới.

Cán bộ tăng cường xuống ở cùng với dân, cùng đi làm nương rẫy, cùng đi lấy gỗ làm nhà... để giáo dục tuyên truyền về âm mưu thủ đoạn của kẻ thù, xây dựng mối đoàn kết dân tộc, mối đoàn kết quân dân.

Ở các huyện, thị đã xây dựng quy ước gắn với tình hình cụ thể có ý nghĩa thiết thực. Hội nghị đại biểu các dân tộc huyện Mường Khương đã xây dựng 6 lời thề và lần lượt từng người thề trước ảnh Bác, trước Quốc kỳ với nội dung:

Trung thành đoàn kết cùng nhau chiến đấu. Không đầu hàng địch. Không phản bội đồng chí, đồng bào. Quyết tâm đánh thắng kẻ thù xâm lược. Kẻ nào trái lời thề sẽ bị nhân dân xử lý.

Các tổ cán bộ Công an tăng cường khảo sát toàn bộ tình hình dân cư sau

chiến tranh, địa hình, địa thế, tham mưu cho chính quyền xây dựng từng phương án cụ thể như chống xâm nhập, chống chiến tranh lấn chiếm, chống gián điệp và chống bạo loạn. Xây dựng củng cố đội ngũ dân quân, công an xã, tập huấn và biên chế tổ chức theo 03 bộ phận chiến đấu, phục vụ chiến đấu và bảo vệ nhân dân. Kết nạp mới 608 dân quân, thanh loại 569 số không đủ tiêu chuẩn, kiện toàn lại 13 xã đội, nâng tổng số dân quân ở các xã biên giới lên 13.515 người. Mỗi xã có một trung đội dân quân trực chiến và 07 công an viên hưởng lương. Tỉnh tăng cường mỗi xã một đồn biên phòng, một tổ công tác 5 người, một tổ công an từ 05 đến 07 đồng chí, một cán bộ quân sự tham gia Ban Chỉ huy xã đội. Với lực lượng này mỗi xã biên giới có đủ lực lượng đánh trả địch ở phạm vi nhỏ, đảm bảo giữ vững an ninh – trật tự ổn định biên giới, là chỗ dựa cho phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc duy trì và phát triển. Bên cạnh đó, tỉnh đã trang bị cho mỗi xã 01 đài bán dẫn, 01 micrô, 01 loa phóng thanh và một đàn ghi ta đảm bảo đủ ba số báo Nhân dân, Hoàng Liên Sơn và báo Chiến sĩ Tây Bắc.

Trong thời gian này, các lực lượng tham gia đánh 26 trận, diệt 35 tên, bắt sống 59 tên xâm nhập trái phép. Các tổ công tác đã khảo sát phân loại 6.276 đối tượng chính trị, làm rõ 18 vụ xâm nhập tài sản xã hội chủ nghĩa phát hiện giải quyết 807 hộ gồm 4167 khẩu cư trú trái phép, trong đó có 695 bộ đội đào ngũ, 590 công nhân đào nhiệm.

Song song với việc củng cố xây dựng pháo đài đối với các huyện, thị biên giới, lãnh đạo Ty đặc biệt quan tâm chú ý đến công tác đấu tranh chống gián điệp. Tháng 5 năm 1982, lãnh đạo Công an tỉnh quyết định tổ chức Hội nghị sơ kết công tác đấu tranh chống gián điệp từ khi tình hình biên giới căng thẳng, nhất là từ sau thất bại trong chiến tranh xâm lược, kẻ địch tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại nhiều mặt chống Việt Nam, sử dụng mối quan hệ thân tộc, đồng tộc của nhân dân hai bên biên giới để đẩy mạnh việc tuyển lựa tung gián điệp vào nước ta. Phương thức hoạt động của địch, đối tượng cách thức tuyển mộ gián điệp là triệt để lợi dụng các điều kiện địa lý, mối quan hệ, những khó khăn của đời sống nhân dân để mua chuộc, lôi kéo khống chế làm gián điệp. Mục tiêu tập trung vào phá nội bộ, hệ thống chính trị của ta nhằm thực hiện âm mưu thâm độc lâu dài, hoạt động gián điệp gắn với bạo loạn lật đổ. Để làm tốt công tác đấu tranh chống gián điệp cần phải làm tốt công tác nghiệp vụ cơ bản, quản lý hành chính, sưu tra quản lý đối tượng. Cần có những đối sách phù hợp dựa trên những điều kiện cụ thể của từng chuyên án, trong đó đặc biệt chú ý khâu xây dựng cơ sở. Cần tính toán kỹ lưỡng trong đấu tranh vừa phục vụ yêu cầu trước mắt vừa tính toán lâu dài. Đối tượng

chủ yếu là người dân tộc, nên tính toán kỹ khi phá án, không nên bắt nhiều, xử lý tràn lan sẽ gây ảnh hưởng xấu trong nhân dân, nên áp dụng các biện pháp quản lý giáo dục tại chỗ. Nhất là coi trọng biện pháp quần chúng bởi đối tượng đấu tranh được tung theo kiểu “vãi thóc” dễ trà trộn trong nhân dân, nên phải xây dựng phòng tuyến biên giới vững chắc, phong trào quần chúng rộng rãi mới phát hiện ngăn chặn có hiệu quả.

Công tác lãnh đạo đấu tranh chuyên án đòi hỏi cán bộ chỉ huy, trinh sát phải mưu trí dũng cảm, có ý thức kỷ luật cao hiểu biết rộng về phong tục tập quán đồng bào các dân tộc, biết tiếng dân tộc. Hội nghị nhấn mạnh trọng tâm công tác đấu tranh chống gián điệp trong những năm tới là:

Tăng cường công tác điều tra nghiên cứu, nắm tình hình nhằm chủ động tiến công, chủ động bảo vệ ta.

Củng cố, xây dựng các phương án chủ động phòng chống gián điệp biệt kích và bạo loạn, đẩy mạnh khai thác các đối tượng xâm nhập.

Báo cáo của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh (khóa 2) ngày 06 tháng 7 năm 1982 về tình hình 5 năm và nhiệm kỳ qua, phương hướng nhiệm vụ của Đảng bộ từ nay đến năm 1985 đã chỉ ra các thắng lợi nổi bật, trong đó trên mặt trận an ninh, tuy đã giành được thắng lợi, song việc nắm âm mưu diễn biến của địch chưa chắc, vận dụng chiến lược làm chủ và tiến công vào hoàn cảnh cụ thể của mỗi địa bàn còn lúng túng, sơ hở, bị động. Tuyến phòng thủ biên giới còn những mặt yếu, ý chí chiến đấu và quan hệ quân - dân, trong lực lượng an ninh còn nhiều hiện tượng tiêu cực, do đó sức chiến đấu còn bị hạn chế.

Nguyên nhân chính là do thời gian xây dựng cơ sở còn ít, điều kiện vật chất còn thiếu, giáo dục rèn luyện lực lượng chưa nhiều, việc thực hiện chiến lược tiến công và làm chủ trong chiến tranh bảo vệ Tổ quốc, chống chiến tranh phá hoại nhiều mặt và chuẩn bị chống chiến tranh xâm lược còn thiếu kinh nghiệm thực tế, một số việc làm còn có tính chất phong trào, phần đi vào chiều sâu chưa làm tốt. Đồng thời, đã đề ra nhiệm vụ chung đáp ứng tốt nhất các nhu cầu về tăng cường công tác an ninh địa phương, hoàn chỉnh một bước tuyến phòng thủ biên giới, từng bước tiến lên vững chắc làm chủ và bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, loại trừ bạo loạn, khắc phục các hiện tượng gây rối, đẩy lùi các tội phạm hình sự, làm ăn phi pháp trong kinh tế và xã hội, bảo vệ tốt tính mạng, tài sản của Nhà nước của tập thể và của nhân dân, thiết lập và quản lý chặt chẽ trật tự, an toàn xã hội.

Tình hình và nhiệm vụ về quân sự, an ninh, tăng cường pháp chế xã hội chủ nghĩa: Trong 05 năm qua, và từ năm 1980 đến nay, công tác an ninh địa phương

tình ta đã có bước phát triển toàn diện. Nhờ vậy, chúng ta đã đánh thắng cuộc chiến tranh xâm lược. Sau đó, đến nay các mặt đều được tiếp tục tăng cường bằng các đợt vận động xây dựng huyện thành pháo đài vững mạnh, bảo vệ an ninh Tổ quốc... Chúng ta đã đạt nhiều thắng lợi trong việc củng cố cơ sở chính trị, xây dựng và phát triển lực lượng an ninh, chiến đấu chống chiến tranh phá hoại nhiều mặt của địch, trong sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ tốt chủ quyền lãnh thổ của ta ở biên giới, giữ vững an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội địa phương.

Về an ninh, mặc dù âm mưu hành động của địch rất nham hiểm xảo quyệt, và tình hình diễn biến rất phức tạp có lúc rất căng thẳng, song chúng ta đã ứng phó tương đối kịp thời và mạnh mẽ nên đã bảo đảm được an ninh, trật tự địa phương. Chúng ta đã làm thất bại âm mưu lợi dụng người Hoa và căn bản đánh thắng âm mưu gây bạo loạn của chúng, đã giải quyết tốt vấn đề người Hoa theo chính sách của Đảng. Tiếp đó, chúng ta đã có đối sách đúng về giải quyết tốt những phát sinh mới trong chiến sự ngày 17 tháng 02 năm 1979, ổn định được tình hình, tăng cường đoàn kết các dân tộc, vạch mặt kẻ thù và khắc sâu lòng căm thù địch.

Trong 02 năm (1980 - 1981), chúng ta lại tiến hành cuộc vận động sâu rộng “*Bảo vệ an ninh Tổ quốc*” tiếp tục giải quyết cơ bản hơn những vấn đề còn lại, một bước đưa công tác an ninh đi vào chiều sâu, tạo thế vững chắc hơn. Cuộc đấu tranh chống gián điệp, mà chủ yếu là gián điệp Trung quốc đã thu được kết quả bước đầu.

Về trật tự, an toàn xã hội, trước những luận điệu chiến tranh tâm lý, sự phát sinh của lối sống chủ nghĩa thực dân mới, và những khó khăn về kinh tế và đời sống, tình hình các vụ việc gây rối, trật tự an toàn xã hội và các tội phạm hình sự đã xảy ra ngày càng nhiều và có tính chất nghiêm trọng, như đâm chém nhau, giết người, cướp giật, các ổ nhóm trộm cắp, buôn lậu và làm ăn phi pháp, phát triển làm cho nhân dân bi quan, hoài nghi, giảm sút lòng tin ở ta.

Trước tình hình đó, chúng ta đã tiến hành liên tục các cuộc vận động, các đợt kiểm tra, kiểm soát, trấn áp, trừng trị tội phạm đã cố gắng tiến hành cuộc đấu tranh chống các biểu hiện tiêu cực, công tác thanh tra, kiểm soát, truy tố và xét xử các vụ án cũng được tăng cường hơn trước, tập trung vào việc phục vụ các nhiệm vụ chính trị, trừng trị nghiêm khắc tội phạm. Do đó ta đã truy bắt được nhiều tội phạm, phá nhiều ổ nhóm trộm cắp, cướp giật, giết người, lực lượng Công an đã phối hợp tốt với các đơn vị bộ đội để chống tiêu cực, chống buôn lậu qua biên giới.

Trong những năm tới, cần tập trung đẩy mạnh các tổ chức cụ thể đưa phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc đi vào chiều sâu, nâng cao chất lượng, và hiệu quả,

tăng cường mạnh mẽ các biện pháp, các đối sách, kể cả biện pháp quần chúng giáo dục, biện pháp nghiệp vụ và hành chính luật pháp để lập lại, thế làm chủ vững chắc tiến công kẻ địch, chống chiến tranh gián điệp, chiến tranh tâm lý, trấn áp các loại tội phạm hình sự, các đối tượng làm ăn phi pháp, thực hiện tốt Nghị quyết 31 của Bộ Chính trị đã đề ra, cần giáo dục cho toàn Đảng bộ và quân – dân thường xuyên nâng cao cảnh giác nhận thức rõ hơn tính chất đấu tranh “*ai thắng ai*” giữa hai con đường xã hội chủ nghĩa và tư bản chủ nghĩa cũng đang có nhiều phức tạp. Ngoài cơ quan, xí nghiệp củng cố cơ sở, củng cố phong trào làm nền tảng, phải bằng mọi cách để nắm chắc và kịp thời tình hình địch hơn nữa, nắm chắc các loại đối tượng, kể cả chính trị, hình sự để thường xuyên quản lý tận gốc và chủ động đối phó có hiệu quả.

Kiên quyết trừng trị nghiêm khắc các đối tượng đầu sỏ, những hành vi, côn đồ và tăng cường biện pháp chính quyền và quần chúng giáo dục, cải tạo tại chỗ đối với các đối tượng khác và tăng cường quản lý, giáo dục thanh, thiếu niên hư.

Đẩy mạnh hơn nữa cuộc đấu tranh chống gián điệp, chủ yếu là gián điệp Trung Quốc, chống chiến tranh tâm lý, chống truyền tin tâm lý chiến, chống ảnh hưởng của lối sống đồi trụy thực dân mới, quét sạch văn hóa đồi trụy. Chú trọng quản lý chặt chẽ hộ tịch, hộ khẩu nhất là ở các thị xã, thị trấn, các đầu mối giao thông, các xí nghiệp lớn, các cơ sở kinh tế quốc phòng quân sự, các kho tàng... Kiên quyết và liên tục làm tốt công tác tuy quét, trừng trị các đối tượng lưu manh, trộm cướp, ăn cắp tài sản của Nhà nước và nhân dân, các đối tượng buôn lậu, làm ăn phi pháp, tội phạm hình sự nhằm chặn đứng và giảm hẳn các vụ việc gây mất trật tự, an toàn xã hội các tai, tệ nạn cùng các hiện tượng tiêu cực khác trong xã hội và đời sống, bảo vệ vững chắc an ninh chính trị, trật tự và an toàn xã hội ở địa phương, bảo đảm tốt sự yên vui cho nhân dân.

Ngày 25 tháng 8 năm 1980, Ban Bí thư ra Chỉ thị số 92/CT về việc xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh và đẩy mạnh phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới.

Thực hiện Chỉ thị của Ban Bí thư, Lãnh đạo Ty cùng với Ban Cán sự Đảng đoàn đã nhiệt liệt hưởng ứng, đẩy lên phong trào thi đua “*xây dựng người Công an Việt Nam xã hội chủ nghĩa*” thể hiện bằng các phong trào “*Rước đuốc Bác Hồ*”, “*Theo gương các anh hùng*” của Đoàn Thanh niên, phong trào thi đua trong đợt phát nhận thẻ đảng viên. Căn cứ vào nhiệm vụ và chức năng đặc điểm của từng đơn vị phong trào thi đua được gắn với việc thực hiện tốt công tác nhiệm vụ chuyên môn của mình nhằm thực hiện mục tiêu giữ vững an ninh chính trị - trật tự

xã hội trên địa bàn. Lãnh đạo Ty đã nghiên cứu sắp xếp lại tổ chức cho phù hợp với tình hình theo hướng tăng cường cho biên giới, cho cơ sở. Tổ chức Ty từ 25 phòng rút xuống còn 18 phòng. Thành lập phòng mới là Phòng Thông tin, cơ yếu. Ở các huyện từ 07 đội rút xuống 04 đội công tác gồm:

Đội trinh sát (Bảo vệ chính trị, Bảo vệ nội bộ, Bảo vệ cơ quan văn hóa, Trinh sát hình sự).

Tổ phụ trách xã khu phố (Công an phụ trách xã, Cảnh sát khu vực).

Đội Tham mưu tổng hợp, hậu cần.

Đội Cảnh sát bảo vệ, cơ động.

Riêng năm 1980, Ty đã tạo điều kiện cho 634 đồng chí đi học văn hóa nghiệp vụ để nâng cao trình độ, kết nạp 47 đảng viên mới, từng bước hoàn thiện tổ chức nâng cao trình độ theo hướng xây dựng công an chính quy, hiện đại, trong sạch, vững mạnh.

Năm 1981, quán triệt thực hiện Nghị quyết 31 của Bộ Chính trị, tiếp tục thực hiện Chỉ thị 92 của Ban Bí thư, Nghị định 250 của Hội đồng Chính phủ và các quyết định của Bộ Nội vụ, lãnh đạo Ty đã nghiên cứu vận dụng sắp xếp cán bộ theo mô hình tổ chức mới đi vào hoạt động nền nếp. Đến tháng 6 năm 1981, đã thanh lọc 232 trường hợp vi phạm ý thức tổ chức kỷ luật.

Trong công tác phát động phong trào quần chúng, tỉnh đã thành lập Ban chỉ đạo ở các huyện, xã do lực lượng Công an làm nòng cốt. Ty đã trưng tập nhiều đợt cán bộ tăng cường xuống các xã tổ chức tuyên truyền, củng cố chính quyền, ổn định sản xuất và xây dựng phòng tuyến. Qua các đợt phát động đã củng cố kiện toàn 578 Ban Chi ủy xã, cơ quan, đoàn thể thay thế 148 Bí thư chi bộ, 97 Phó Bí thư, 180 Trưởng Công an xã. Qua các đợt công tác này, nhân dân ở các xã yên tâm, tin tưởng hơn, nhiệt tình hơn trong việc tham gia bảo vệ trị an⁶.

Năm 1982, lãnh đạo Công an tỉnh đã phát động phong trào thi đua lập thành tích kỷ niệm 20 năm ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ký sắc lệnh thành lập lực lượng Cảnh sát nhân dân. Hưởng ứng cuộc vận động, lực lượng Cảnh sát đã đẩy lên phong trào thi đua sôi nổi, cao điểm là tháng 6, tháng 7. Nhiều đơn vị đã lập được thành tích trong đấu tranh chống tội phạm. Trong học tập rèn luyện đã xuất hiện các đơn vị tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến. Ngày 20 tháng 7 năm 1982, Công an tỉnh tổ chức lễ kỷ niệm 20 năm ngày truyền thống lực lượng Cảnh sát và tổng kết phong trào thi đua. Tại buổi lễ, Ủy ban nhân dân tỉnh tặng lực lượng Cảnh sát nhân

---

⁶ . Ông Ngải Seo Dục đã bí mật, mưu trí dũng cảm một mình bắt 03 tên thám báo xâm nhập xã Si Ma Cai vào tối ngày 04 tháng 8 năm 1980.

dân bức trưởng “20 năm chiến đấu và xây dựng lực lượng”. Tỉnh còn tặng bằng khen cho 2 tập thể và 18 cá nhân lập thành tích xuất sắc trong đợt thi đua.

Để thiết thực lập thành tích hưởng ứng phong trào thi đua, Ban Giám đốc⁷ Công an tỉnh đã chỉ đạo lực lượng điều tra tập trung vào những vụ trọng án phức tạp trọng điểm như vụ thám sát 8 người trong gia đình anh Đặng Quang Hòa đêm ngày 13 tháng 8 năm 1983 ở đội 5, xã Bản Xen – Mường Khương.

Công tác đấu tranh chống xâm phạm tài sản xã hội chủ nghĩa cũng thu được kết quả khá tốt. Đã điều tra truy xét kết luận được 55/109 vụ; kiến nghị với các cơ quan kinh tế về biện pháp khắc phục sơ hở thiếu sót trong quản lý, lưu thông phân phối, giáo dục cán bộ, nhân viên nâng cao ý thức trách nhiệm nhằm hạn chế tệ xâm phạm tài sản xã hội chủ nghĩa.

Trong thời gian này phía Trung Quốc tăng cường các hoạt động tập kích, phục kích pháo kích sang đất ta, đã có 41 vụ làm chết 37 người, bị thương 26 người. Đáng chú ý là những vụ do cơ sở của chúng cài cắm bên ta đã nuôi giấu dẫn đường cho chúng như vụ phục kích ở lòng Còi – Bắc Hà, ta làm rõ bắt hai đối tượng đưa ra truy tố. Vụ tập kích ở Pha Long – Mường Khương có sự giúp đỡ của đối tượng là cán bộ cơ sở, ta lập án bí số FL83 để đấu tranh.

Ngày 17 tháng 4 năm 1983, địch pháo kích vào thị trấn Mường Khương, sau đó dùng nhiều đại đội bộ binh ra sát biên giới, đã làm chết 24 người, bị thương 26 người. Lực lượng vũ trang và dân quân đánh trả quyết liệt tiêu diệt 20 tên, phá hủy 02 trận địa pháo cao xạ, buộc chúng phải rút lui về bên kia biên giới. Cán bộ Công an huyện Mường Khương đã phối hợp với các ngành khắc phục hậu quả, tổ chức nhân dân đi sơ tán và triển khai lực lượng tuần tra bảo vệ tài sản nhân dân trong những ngày sơ tán. Trong đợt chiến đấu chống pháo kích này, Ban Giám đốc Công an tỉnh đã tặng bằng khen đợt xuất cho 4 cán bộ Công an huyện. Thực hiện Chỉ thị 04 của Bộ về việc học tập quán triệt thực hiện sâu sắc Sáu lời dạy của Bác Hồ, Đảng ủy, Ban Giám đốc Công an tỉnh đã báo cáo Tỉnh ủy, Tỉnh ủy đã có Thông tư số 10 chỉ đạo các cấp ủy Đảng tăng cường lãnh đạo lực lượng Công an các cấp đẩy mạnh phong trào thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân. Ngày 05 tháng 7 năm 1983, Ban Giám đốc đã có Kế hoạch số 185 và mở Hội nghị quán triệt Chỉ thị 04 của Bộ và Kế hoạch của Công an tỉnh tới lãnh đạo phòng ban, Công an các huyện, thị xã, các cấp ủy, Đoàn Thanh niên.

Lãnh đạo Công an tỉnh đã mở nhiều hội nghị chuyên đề nghiên cứu về Sáu điều Bác Hồ dạy, yêu cầu và nội dung quán triệt đối với từng bộ phận từng phòng

---

⁷. Lãnh đạo Trường, Phó Ty – Gọi là Ban Giám đốc Công an tỉnh.

ban trong lực lượng; phối hợp với Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, Đài Phát thanh, Báo Hoàng Liên Sơn tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng trong các buổi phát thanh “*Vì an ninh Tổ quốc*”, trên báo mở chuyên mục “*Chiến sĩ Công an làm theo lời Bác dạy*”.

Đoàn Thanh niên tổ chức diễn đàn về ý nghĩa cách mạng và khoa học, lý luận và thực tiễn, rèn luyện phẩm chất và năng lực của các cán bộ, chiến sĩ Công an thể hiện trong Sáu điều Bác dạy. Các đơn vị đều gắn từng lời Bác dạy vào chức năng nhiệm vụ của mình để liên hệ kiểm điểm và đề ra hành động thực tiễn. Phòng Điều tra thành lập “*Đội án thanh niên*”, “*Chuyên án Thanh niên đảm nhiệm*”, khối an ninh với phong trào “*Tất cả vì biên giới kiên cường, vững mạnh*”. Các phong trào học tập rèn luyện xây dựng tổ chức vững mạnh, đấu tranh phê bình được đẩy mạnh góp phần từng bước xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh.

Giữa lúc toàn lực lượng Công an tỉnh đang đẩy lên phong trào thi đua, thực hiện 6 điều Bác dạy, thi đua trong công tác, chiến đấu, phục vụ chiến đấu, ngày 17 tháng 10 năm 1983, Công an tỉnh vinh dự được đón đồng chí Phạm Hùng, Ủy viên Bộ Chính trị Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng, Bộ trưởng Bộ Nội vụ lên thăm và kiểm tra các mặt công tác năm 1983 của Công an tỉnh. Ngày 18 tháng 10 năm 1983, đồng chí đã nghe Ban Giám đốc Công an tỉnh báo cáo tình hình các mặt công tác kết quả thực hiện Nghị quyết 03 của Bộ Chính trị và chương trình công tác năm 1983 của Công an tỉnh. Nói chuyện với cán bộ chủ chốt của Công an tỉnh, đồng chí Bộ trưởng đã khái quát tình hình quốc tế và trong nước, âm mưu của các thế lực thù địch và nhiệm vụ của Đảng, của ngành Công an. Đối với địa bàn tỉnh đồng chí nhấn mạnh: Công an tỉnh cần tập trung đấu tranh có hiệu quả với gián điệp, với đội quân tay sai của chúng, với chợ đường biên. Đồng thời đẩy mạnh phong trào quần chúng, năm hộ, năm người, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, tính mạng tài sản nhân dân. Đồng chí Bộ trưởng chỉ rõ những mặt cần khắc phục của Công an tỉnh như: biểu hiện bè phái, mâu thuẫn nội bộ, lơ là trong kiểm tra, đôn đốc để một số cán bộ làm bừa, làm ẩu, buôn lậu, sa đọa, biến chất. Đồng chí chỉ thị cho Công an tỉnh phải đoàn kết thống nhất nội bộ, đẩy mạnh học tập thấm nhuần và làm theo 6 điều Bác Hồ dạy. Xây dựng Công an tỉnh trong sạch, vững mạnh. Thay mặt cán bộ, chiến sĩ, đồng chí Giám đốc đã hứa thực hiện nghiêm túc chỉ thị của đồng chí Bộ trưởng, khắc phục sửa chữa những tồn tại, khuyết điểm, phấn đấu hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Trong những ngày ở thăm tỉnh, đồng chí Bộ trưởng Phạm Hùng làm việc với Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh

và dự hội nghị tổng kết 01 năm thực hiện Nghị quyết 03 trên địa bàn tỉnh. Trong thời gian đi thăm và làm việc ở tỉnh, Công an tỉnh đã làm tốt công tác bảo vệ.

Trong thời gian này, đối phương vẫn tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động chống phá ta trên các lĩnh vực: kinh tế, văn hóa, chính trị, xã hội. Trước tình hình đó, ngày 25 tháng 10 năm 1982, Bộ Chính trị có Nghị quyết 03/NQTV về chống kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của địch. Ngày 12 tháng 12 năm 1982, Ban Bí thư có Chỉ thị 13 về kế hoạch thực hiện Nghị quyết 03. Ngày 13 tháng 01 năm 1983, Tỉnh ủy có Kế hoạch 01 về việc thực hiện Nghị quyết 03 và trong 04 ngày từ ngày 17 đến ngày 21 tháng 01 năm 1983, Tỉnh ủy tổ chức Hội nghị Ban Chấp hành mở rộng để quán triệt Nghị quyết 03 và kế hoạch triển khai thực hiện của tỉnh trên cơ sở đánh giá toàn diện các mặt công tác, kết quả thực hiện Nghị quyết 08 của Tỉnh ủy về xây dựng pháo đài. Tỉnh đã xác định những yếu kém, những địa bàn xung yếu, những xã trọng điểm cần tập trung xây dựng củng cố.

Tỉnh thành lập Ban chỉ đạo do đồng chí Bí thư làm trưởng ban. Lực lượng Công an được giao nhiệm vụ làm nòng cốt trong đợt vận động. Công an tỉnh trưng tập gần 200 cán bộ chiến sĩ cùng 471 cán bộ các ngành đến các xã giáp biên vùng cao xung yếu để vận động nhân dân, khảo sát nắm tình hình, củng cố tổ chức Đảng, chính quyền, lực lượng dân quân tự vệ cơ sở. Qua học tập vận động, nhân dân cung cấp 1.340 nguồn tin về chính trị, 2.905 nguồn tin về kinh tế, 1.943 về hình sự và 1.738 nguồn tin về phẩm chất đạo đức cán bộ, giúp cấp ủy Đảng từng bước làm trong sạch đội ngũ cán bộ. Song song với việc học tập các tổ chức cơ sở được củng cố đảm bảo yêu cầu đặt ra. Lực lượng Công an tăng cường quản lý hành chính, quản lý công khai để hỗ trợ cho các biện pháp trinh sát; tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh thành lập các trạm kiểm soát ra vào biên giới, cấp giấy chứng nhận cho nhân dân vùng biên giới và cấp giấy phép ra vào biên giới để qua đó tăng cường công tác quản lý.

Việc địch mở các chợ đường biên đã thu hút người của ta bỏ sản xuất, công tác, chiến đấu... để đi chợ nằm trong âm mưu chống phá ta trên tất cả các lĩnh vực, trước hết là lĩnh vực kinh tế. Đầu năm 1980, địch đã thành lập trên tuyến biên giới 06 điểm, năm 1981, lên 10 điểm, năm 1982, có 14 điểm họp chợ. Chúng thu mua thuốc phiện, bạc trắng, thảo quả, dược liệu quý, súng đạn và bán ra các hàng tiêu dùng như: vải, phích nước, đèn pin, bật lửa, quần áo, vỏ chăn con công, thuốc tân dược... chợ họp vào lúc tờ mờ sáng nên gọi là “*chợ Âm dương*”. Các điểm họp chợ này đã thu hút một bộ phận nhân dân ở giáp biên, cán bộ, lực lượng vũ trang tham gia, bỏ sản xuất, cán bộ bỏ làm việc, bộ đội bỏ đơn vị, bỏ chốt đi buôn bán.

Các đối tượng ở vùng xuôi, số bộ đội ra quân không về địa phương đã lập nên các hội, đường dây buôn bán hàng cấm, hàng lậu. Dọc tuyến biên giới nổi lên cướp giết, đánh nhau, gây rối làm mất trật tự an ninh ở địa bàn biên giới vốn đã phức tạp lại càng phức tạp hơn. Trước tình hình đó, lãnh đạo Công an tỉnh, tham mưu cho tỉnh mở chiến dịch quét vét, truy bắt tội phạm với mật danh “*kế hoạch C98*”. Tỉnh đã thành lập Ban Chỉ đạo do đồng chí Lê Đình Tịnh, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh làm Trưởng ban, đồng chí Phạm Kham, Giám đốc Công an tỉnh làm Phó ban thường trực. Ở các huyện, thị đều có ban chỉ đạo thực hiện kế hoạch. Lực lượng tham gia gồm Công an tỉnh, Quân đoàn 29, Tỉnh đội và Bộ đội Biên phòng tỉnh.

Tuyến 1 Biên giới do đồng chí Phó Giám đốc Công an tỉnh và đồng chí Tư lệnh Quân đoàn 29 chỉ huy. Tuyến 2, khu vực thị xã Yên Bái do 01 đồng chí Phó Giám đốc Công an tỉnh chỉ huy. Tuyến đường sắt do Trưởng phòng Cảnh sát bảo vệ chỉ huy. Lực lượng tham gia được tập trung tại Công an tỉnh để huấn luyện, hướng dẫn nghiệp vụ. Chiến dịch được các cơ quan, các ngành ủng hộ 06 tấn gạo, 3,2 tấn xăng, 300 thép giấy, 200 bộ quần áo lao động, 02 xe ô tô. Đây cũng thể hiện sự đồng tình ủng hộ của các ngành, nhân dân các dân tộc đối với việc tấn công truy quét tội phạm là nguồn cổ vũ động viên với lực lượng tham gia chiến dịch góp phần làm nên thắng lợi.

Đúng 06 giờ sáng ngày 13 tháng 12 năm 1982, chiến dịch mở màn. Các lực lượng bí mật chốt chặn ở các điểm quy định, bao vây khép kín các tụ điểm phức tạp. Các con đường ra biên giới được kiểm soát chặt chẽ, số đối tượng trộm cắp, buôn lậu đã bị bắt giữ, phân loại và lập hồ sơ ngay. Qua kiểm tra số hàng hóa tài sản trái phép đã được thu giữ. Trong 10 ngày đầu ra quân của chiến dịch, ta đã bắt giữ 820 đối tượng, trong đó có nhiều tên có lệnh truy nã, có lệnh tập trung cải tạo. Qua phân loại đã lập hồ sơ truy tố 198 tên, số còn lại đưa ra kiểm điểm trước dân hoặc đẩy đuổi về nơi cư trú, thu giữ 211 súng các loại, 3.680 viên đạn, 326 kg thuốc nổ và nhiều tài sản khác trị giá 03 triệu đồng.

Ngày 25 tháng 12 năm 1982, Ban chỉ đạo sơ kết bước 1 và triển khai bước 2, tập trung vào kiểm soát giao thông, khép chặt đường ra vào biên giới, kiểm tra đăng ký kinh doanh, kiểm tra hộ tịch hộ khẩu và phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Đã phát hiện nhiều phương tiện, đối tượng buôn bán hàng cấm như Phạm Văn Khải lái xe ở tỉnh Lai Châu cất giấu 3,8 kg thuốc phiện, 02 lái xe ô tô của quân đoàn 29 chở 25,3 kg thuốc phiện.

Đợt 2 truy quét đã điều tra khám phá 326 vụ, triệt phá 12 ổ nhóm trộm cắp,

cướp giật làm giảm hẳn các vụ phạm pháp hình sự. (Quý 1 năm 1983 số vụ xảy ra chỉ bằng 1/3 số vụ xảy ra quý 1 năm 1982); kiểm tra phát hiện 169 hộ đầu cơ buôn lậu, chứa chấp tiêu thụ của gian, 746 hộ vi phạm đăng ký kinh doanh, kiểm tra 9.339 lượt phương tiện giao thông, phát hiện hàng trăm vụ vi phạm, phạt 14.380 đồng nộp công quỹ nhà nước.

Tuy nhiên đợt thực hiện Kế hoạch C98 còn bộc lộ những thiếu sót đó là: Làm ô ạt ở diện rộng nên việc bắt giữ còn tràn lan dẫn đến oan sai, khâu thu giữ quản lý, xử lý tài sản còn lỏng lẻo dẫn đến một vài cán bộ, chiến sĩ chiếm đoạt sử dụng, gây thất thoát tài sản nhà nước.

Cùng với việc tổ chức xâm lấn vũ trang, mở chợ đường biên, dựng các cụm loa tâm lý, phía địch tổ chức tập hợp các đối tượng phản động thành 08 đội quân tay sai hoạt động ở tuyến biên giới. Chúng xâm nhập phục kích vũ trang, tổ chức buôn lậu, tổ chức hoạt động gián điệp móc nối lôi kéo người chạy sang bên kia biên giới, gây chiến tranh tâm lý trong nhân dân. Tổ chức mỗi đội của chúng từ 80 đến 100 tên đều do những tên phản động cầm đầu. Thực hiện Nghị quyết 07 ngày 24 tháng 4 năm 1984 của Tỉnh ủy về xây dựng biên giới và Chỉ thị của đồng chí Bộ trưởng về giải quyết làm tan rã đội quân tay sai. Công an tỉnh đã có kế hoạch cụ thể và thành lập 02 đội công tác tập trung vào 02 điểm xung yếu, mỗi đội 25 đồng chí gồm các lực lượng: Công an tỉnh, Công an huyện, đội công tác xã, biên phòng (trong đó 2/3 là cán bộ người dân tộc thiểu số), được trang bị đầy đủ vũ khí thông tin vô tuyến, xe ô tô. Cán bộ tham gia là người có kinh nghiệm được tập huấn kỹ càng về vận động giáo dục quần chúng, về công tác trinh sát, sử dụng đặc tình, chiến thuật mai phục, phục kích.

Đoàn 1: Do một đồng chí Phó Giám đốc Công an tỉnh chỉ huy đi hướng Pha Long đấu tranh với đội quân tay sai gồm 100 tên do tên Ma Seo Khóa cầm đầu. Đoàn lên đường ngày 02 tháng 7 năm 1984.

Đoàn 2: Do một đồng chí Phó Giám đốc Công an tỉnh chỉ huy đi tuyến Y Tý (Bát Xát) đấu tranh với đội quân tay sai do tên Phù Che Giá cầm đầu. Đoàn lên đường ngày 04 tháng 7 năm 1984.

Các cán bộ trinh sát của Công an tỉnh được xã hội hóa và ngụy trang để hoạt động với danh nghĩa là đội công tác cơ sở của huyện xuống mở hội nghị với Bí thư, Chủ tịch, Trưởng công an xã, già làng, người có uy tín trong vùng dân tộc, cán bộ nghỉ hưu để tọa đàm quán triệt đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với vùng đồng bào dân tộc. Đoàn đã gặp gỡ, trao đổi với những người có họ hàng, có quan hệ mật thiết với những người chạy đi Trung Quốc vào đội quân tay sai.

Giáo dục thuyết phục làm cho họ hiểu và tin ở chính sách của Đảng, Nhà nước mà vận động con em, cha, chồng của họ trở về. Sau một thời gian, ta đã vận động lôi kéo được 11 hộ trước đây đã lầm đường chạy theo địch, đồng thời sử dụng cơ sở nghiệp vụ, cơ sở quần chúng tìm cách xâm nhập vào đội quân tay sai để vận động lôi kéo họ về, tung tin gây mâu thuẫn nội bộ chúng.

Đến cuối tháng 8 năm 1984, thấy đội quân tay sai bị vô hiệu hóa mâu thuẫn nội bộ, một số bỏ về Việt Nam, một số ở lại buôn bán, gây rối, chiếm đoạt tài sản làm phức tạp biên giới nên địch đã thu hồi súng và giải tán đội quân tay sai này.

Để tăng cường công tác bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, phát huy hơn nữa vai trò của cán bộ, công nhân viên trong phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc. Ngày 24 tháng 12 năm 1984, Bộ Nội vụ và Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam có Nghị quyết liên tịch số 01 về phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ xã hội chủ nghĩa của công nhân viên trong sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc. Nghị quyết xác định rõ trách nhiệm của lực lượng Công an các cấp trong việc phối hợp công đoàn tổ chức vận động và tạo điều kiện cho giai cấp công nhân tham gia trực tiếp bảo vệ an ninh Tổ quốc, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa bằng nhiều nội dung hình thức hoạt động khác nhau. Để đưa nghị quyết trên vào cuộc sống, lãnh đạo Liên đoàn lao động tỉnh ra Nghị quyết liên tịch số 03 ngày 13 tháng 5 năm 1985 về việc cụ thể hóa Nghị quyết của trung ương vào điều kiện tỉnh.

Ngày 17 tháng 5, Liên đoàn Lao động tỉnh đã tổ chức hội nghị liên tịch triển khai nghị quyết và kế hoạch thực hiện tới công đoàn ngành cơ sở. Trong quá trình thực hiện Công an tỉnh chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ, Công an các huyện, thị xã phối hợp với công đoàn các ngành chuẩn bị nội dung xây dựng kế hoạch thực hiện sát với điều kiện đặc điểm của ngành, cơ quan xí nghiệp mình. Công đoàn các cơ quan đã tổ chức cho công nhân học tập, quán triệt nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị, đấu tranh làm giảm tệ nạn xã hội, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa, qua đó từng đoàn viên công đoàn liên hệ kiểm điểm tình hình cơ quan mình, bản thân mình xác định biện pháp khắc phục. Lực lượng công đoàn cơ sở thành lập các đội kiểm tra công nhân, kiểm tra thực hiện pháp chế xã hội chủ nghĩa thực hiện chính sách đối với những người lao động. Mỗi cơ quan xí nghiệp thành lập các tổ bảo vệ, tổ thanh niên xung kích, an ninh cơ sở tham gia bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa.

Năm 1986, hoạt động của các Ban kiểm tra công nhân đã phát hiện 56 vụ việc vi phạm thu lại tài sản cho nhà nước trị giá 53.000 đồng và nhiều hàng hóa khác. Qua kiểm tra phát hiện bổ sung 48 chế độ nội quy bảo vệ cơ quan, bảo vệ tài sản, bảo mật phòng gian.

Sự phối hợp giữa Công an tỉnh và Liên đoàn Lao động tỉnh thực hiện Nghị quyết liên tịch trong việc phát động quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc duy trì thường xuyên nền nếp có nhiều tác dụng thiết thực. Để đánh giá kết quả thực hiện và đề ra phương hướng hoạt động tiếp theo, ngày 15 tháng 11 năm 1987 Công an tỉnh phối hợp cùng Liên đoàn lao động tỉnh mở hội nghị sơ kết 2 năm thực hiện Nghị quyết liên tịch.

Bước sang năm 1985, âm mưu của các thế lực thù địch vẫn không hề thay đổi đối với nước ta, tuy trên tuyến biên giới có những thay đổi về sách lược, về phương thức thủ đoạn hoạt động. Các hoạt động xâm nhập vũ trang, tập kích, phục kích phá hoại giảm 43% so với năm trước song có sự tham gia quy mô lớn của các lực lượng chủ lực hỗ trợ. Về chiến tranh tâm lý, địch vẫn dùng lời lẽ tuyên truyền kích động nhưng không cực đoan như những năm trước.

Để kịp thời đấu tranh với âm mưu và hoạt động mới của đối phương, Ban Giám đốc Công an tỉnh đã giúp Tỉnh ủy sơ kết việc thực hiện Nghị quyết 03 của Bộ Chính trị, mà cụ thể là Nghị quyết 07 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy. Qua đó đề xuất biện pháp củng cố phát triển toàn diện đối với 05 huyện, thị biên giới về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng và an ninh. Khảo sát đánh giá lại các địa bàn yếu kém trên toàn tỉnh, xác định 06 địa bàn còn có các yếu tố gây rối gây bạo loạn để từ đó có biện pháp khắc phục. Công an tỉnh phối hợp chặt chẽ thường xuyên với Quân khu II, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh, đặc biệt là với Bộ đội Biên phòng để thống nhất tình hình, phối hợp trong khép kín bảo vệ đường biên. Xây dựng những phương án thống nhất các lực lượng để giải quyết tình hình các tình huống có thể xảy ra. Sự phối hợp chặt chẽ đã tạo nên sức mạnh tổng hợp trong việc giữ vững an ninh chính trị, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội.

Trong công tác giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, Ban Giám đốc Công an tỉnh đã chỉ đạo các lực lượng tập trung đấu tranh với các loại tội phạm hình sự hoạt động có tổ chức theo các băng, ổ nhóm, các đối tượng tham ô tài sản xã hội chủ nghĩa, các đối tượng lợi dụng các khâu vận chuyển trong việc xuất, nhập hàng hóa, lưu thông phân phối các loại hàng quý có giá trị khan hiếm trên thị trường để trục lợi. Việc tổ chức đấu tranh tiến hành từng đợt theo định hướng của Bộ. Quá trình thực hiện có đánh giá sơ kết và đề ra biện pháp thực hiện tiếp theo. Có kế hoạch chủ động trong việc truy bắt những đối tượng cần bắt (ta có danh sách 180 đối tượng). Trong công tác điều tra khám phá án đã triệt phá 25 ổ nhóm trong đó có 07 ổ nhóm trộm cắp tài sản xã hội chủ nghĩa, 18 ổ trộm cắp tài sản riêng công dân. Khám phá án hình sự đạt tỷ lệ 85%, riêng trọng án đạt 89%. Ban Giám đốc đã chỉ đạo các lực

lượng tập trung giải quyết điều tra những vụ trọng án xảy ra ở địa bàn phức tạp, kịp thời làm rõ, để sớm đưa ra xử lý, ổn định tình hình không để gây ra những dư luận ảnh hưởng xấu trong quần chúng nhân dân. Điển hình như làm rõ vụ giả danh Công an để cướp tài sản xảy ra 8/1984 tại làng Mạ, xã Bản Lâu (Mường Khương). Sau khi ta bắt Giàng Xuân Phủ đối tượng của chuyên án gián điệp, ngay đêm hôm đó có một số đối tượng tự xưng là “*Công an tỉnh*” đến để khám nhà Phủ. Các đối tượng đã trói toàn bộ người nhà và lấy đi đài, cùng toàn bộ tiền, bạc trắng. Vụ án xảy ra đã gây dư luận xấu trong nhân dân. Ban Giám đốc đã chỉ đạo Công an huyện Mường Khương tiến hành điều tra làm rõ đối tượng, đã bắt hai đối tượng ở cùng thôn làng Mạ đưa ra xử lý. Vụ án mang tính chất hình sự nhưng nếu chúng ta không kịp thời làm rõ sẽ gây ảnh hưởng xấu đến an ninh chính trị và uy tín của lực lượng Công an.

Tháng 2 năm 1985, ta đã điều tra làm rõ vụ giết người cướp của ở xã Cao Sơn, huyện Mường Khương, đã bắt hai đối tượng Vàng A Tráng và Hầu Văn Xóa ở Sín Chéng (Bắc Hà) vì đã bắn chết 04 người để cướp 8 kg thuốc phiện. Đây là vụ án xảy ra ở địa bàn phức tạp, thường xuyên có buôn lậu qua lại. Việc làm rõ vụ án đã có ý nghĩa trong công tác vận động quần chúng, tuyên truyền giáo dục số vượt biên buôn bán cũng như ngăn chặn các hoạt động của đường dây buôn lậu qua biên giới góp phần giải quyết những tình hình phức tạp về trật tự xã hội xảy ra ở biên giới.

Từ năm 1980 đến năm 1984, Công an tỉnh có nhiều thành tích đặc biệt trong công tác đấu tranh chống gián điệp bảo vệ vững chắc an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội góp phần thực hiện thắng lợi hai nhiệm vụ chiến lược của tỉnh là xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Bên cạnh đó cũng bộc lộ những sơ hở, thiếu sót, nội bộ mất đoàn kết, bè phái, chống đối lẫn nhau không tập trung vào thực hiện nhiệm vụ để cán bộ, chiến sĩ vi phạm kỷ luật tỷ lệ cao (năm 1983 chiếm 4,4%). Những thiếu sót đó làm giảm uy tín của ngành gây trở ngại cho việc thực hiện cuộc vận động xây dựng lực lượng cho việc thực hiện cuộc vận động xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh. Trước tình hình đó, Bộ Nội vụ đã cử đoàn kiểm tra do đồng chí Vũ Trọng, Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Xây dựng lực lượng Công an nhân dân làm trưởng đoàn. Đoàn đã làm rõ những sai lầm trong chỉ huy chỉ đạo, những vi phạm quy định của ngành trong công tác và những biểu hiện tham nhũng trong một số cán bộ, chiến sĩ Công an tỉnh.

Đến tháng 01 năm 1985, đồng chí Trần Quyết, Thứ trưởng Bộ Nội vụ đã chủ

trì kiểm điểm các mặt công tác của Công an tỉnh và góp ý xây dựng cho Ban Giám đốc, từ đó chấn chỉnh tổ chức, cải tiến lề lối làm việc đảm bảo đoàn kết, tăng cường công tác lãnh đạo kiểm tra, tập trung lực lượng hoàn thành nhiệm vụ được giao. Sau đó, Bộ trưởng quyết định chuyển đồng chí Giám đốc Công an tỉnh về Bộ và kỷ luật một số cán bộ lãnh đạo trưởng, phó phòng và cán bộ. Quyết định đồng chí Hoàng Tuyển giữ chức Giám đốc. Ban lãnh đạo mới đã củng cố tổ chức từ các phòng ban đến huyện, thị; đề bạt vào vị trí then chốt; đảm bảo tập trung dân chủ đồng thời đề cao trách nhiệm cá nhân. Ban Giám đốc đã tổ chức kiểm tra các đơn vị phát hiện những biểu hiện lệch lạc, sai sót trong các mặt công tác, nhất là công tác bắt giam giữ quản lý tang vật. Chấn chỉnh các mặt công tác trọng tâm, trọng điểm, các công tác nghiệp vụ cơ bản. Đồng thời giải quyết những vấn đề tồn đọng từ nhiều năm. Trong lúc đoàn Công an tỉnh đang tiến hành chấn chỉnh lại tổ chức và tiếp tục tổ chức học tập thực hiện 6 điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân, ngày 25/6/1985, Bộ trưởng Phạm Hùng đã có Quyết định 76 về việc cấm uống rượu trong lực lượng Công an nhân dân. Căn cứ vào hướng dẫn số 82/X11 của Tổng cục III, Công an tỉnh đã có kế hoạch số 61/PX13 tổ chức thực hiện trong lực lượng Công an tỉnh. Các đơn vị đã tổ chức học tập quán triệt sâu sắc Chỉ thị của Bộ trưởng có liên hệ và định hướng khắc phục nhằm chấm dứt hiện tượng uống rượu say vi phạm kỷ luật, bê tha, vi phạm tác phong lễ tiết gây phản ứng trong nhân dân đối với lực lượng Công an nhân dân. Phòng Tham mưu tổng hợp, phòng Tổ chức cán bộ tổ chức kiểm tra nhắc nhở. Từ đó, góp phần làm giảm hẳn các tiêu cực vi phạm do say rượu gây ra.

Việc thực hiện Quyết định này tiến hành cùng với việc củng cố tổ chức Công an tỉnh, sắp xếp lại bộ máy lãnh đạo và chấn chỉnh các mặt công tác nên thúc đẩy các mặt công tác đạt hiệu quả.

Đại hội lần thứ X Đảng bộ Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn, nhiệm kỳ 1982 – 1986 diễn ra vào ngày 22 tháng 9 đến ngày 23 tháng 9 năm 1982 tại trụ sở Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn, thị xã Yên Bái. Đại hội đã bầu 15 đồng chí vào Ban Chấp hành Đảng bộ, 05 đồng chí vào Ban Thường vụ, đồng chí Phan Tất Mạnh – Phó trưởng Ty được bầu làm Bí thư Đảng ủy, đồng chí Nguyễn Đức Tĩnh làm Phó Bí thư Đảng ủy.

(Quyết nghị số 984-QN/TU, ngày 10 tháng 11 năm 1982 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hoàng Liên Sơn, Văn kiện Đảng bộ tỉnh Lào Cai, quyển số 12, trang 807 - 808)

III. ĐỔI MỚI TOÀN DIỆN CÁC MẶT CÔNG TÁC CÔNG AN, ĐẤU TRANH BẢO VỆ VỮNG CHẮC AN NINH QUỐC GIA, GIỮ GÌN TRẬT TỰ, AN TOÀN XÃ HỘI TRONG MỌI TÌNH HÌNH (1986 - 1991)

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng đã tổng kết thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội, rút ra 04 bài học lớn, đồng thời đề ra đường lối của Đảng nhằm xây dựng một nước Việt Nam hòa bình, độc lập, dân chủ và chủ nghĩa xã hội. Đại hội Đại biểu Đảng toàn quốc lần thứ VII đã cụ thể hóa đường lối đó, phát triển nền kinh tế thị trường có sự điều tiết của Nhà nước, dân chủ hóa đời sống xã hội cùng với đường lối đối ngoại mở rộng.

Tình hình mới đặt ra nhiều nhiệm vụ mới, công tác bảo vệ an ninh quốc gia và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, trong khi đó bối cảnh quốc tế có những diễn biến rất phức tạp. Mỹ và các thế lực thù địch tăng cường hoạt động thực hiện âm mưu “*diễn biến hòa bình*” hòng làm thay đổi chế độ ta. Trước tình hình đó lực lượng Công an tỉnh đẩy mạnh các mặt công tác để kịp thời đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ mới. Ngay từ khi bước vào Đại hội Đảng các cấp, chuẩn bị đại hội VI, lực lượng Công an tỉnh đã tập trung vào những địa bàn trọng điểm, tiến hành quản lý chặt chẽ số đối tượng sưu tra, số đối tượng trọng các chuyên án, bắt tập trung cải tạo 35 tên, phá 02 chuyên án bắt 06 tên, răn đe giáo dục 253 tên, điều chuyển về tuyến sau 11 tên. Song song với công tác đấu tranh trấn áp đối tượng phản cách mạng, lực lượng trinh sát còn kết hợp chặt chẽ với cấp ủy Đảng tổ chức khảo sát 956 chi bộ và 685 cấp ủy viên trong toàn tỉnh. Đã phát hiện 201 đảng viên có vấn đề cần xem xét, trong đó có 57 cấp ủy viên (19 trường hợp có vấn đề về chính trị, 12 trường hợp có vấn đề về kinh tế, về phẩm chất đạo đức có 26 trường hợp). Từ đó kịp thời đề xuất với cấp ủy thay thế 29 cấp ủy viên. Cũng qua khảo sát nắm tình hình đã kịp thời đề xuất giải quyết những vướng mắc của cán bộ, đảng viên, cho nên các chi bộ đều tiến hành đại hội, cử tri các đại biểu đi dự Đại hội cấp trên đảm bảo đúng tiêu chuẩn cơ cấu nhân sự. Góp phần phục vụ, bảo vệ an toàn Đại hội đảng các cấp, đảm bảo an ninh, trật tự ở địa phương trong thời gian Đại hội Đảng toàn quốc diễn ra Đại hội.

Trong công tác đảm bảo an ninh biên giới, tình hình biên giới có dịp đi so với những năm trước đây. Ta phát hiện 50 vụ xâm nhập thì hầu hết là sang để làm ăn sinh sống, chưa phát hiện những vấn đề gì có liên quan đến an ninh chính trị. Những trường hợp này ta kiên quyết đẩy trở lại, vẫn đảm bảo yêu cầu chính trị không để xảy ra vấn đề phức tạp.

Giữa năm 1988, công tác tổ chức của lực lượng Công an có sự thay đổi. Nhằm tăng cường cho nhiệm vụ bảo vệ an ninh biên giới quốc gia và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội trong tình hình mới, ngày 30 tháng 11 năm 1987, Bộ Chính trị đã ra Nghị quyết số 07/NQ-TW về việc chuyển giao lực lượng Bộ đội biên phòng từ

Bộ Quốc phòng sang Bộ Nội vụ. Ngày 21 tháng 6 năm 1988, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng ra Quyết định số 104/QĐ-HĐBT về việc chuyển giao lực lượng Bộ đội biên phòng từ Bộ Quốc phòng sang Bộ Nội vụ. Cùng thời điểm này, Ban Chấp hành Trung ương Đảng có Quyết định 58/QĐ-TW ngày 17 tháng 6 năm 1988 về việc chuyển Đảng bộ lực lượng Bộ đội biên phòng thành Đảng bộ trực thuộc Ban Bí thư. Kể từ 0 giờ ngày 16 tháng 8 năm 1988, lực lượng Bộ đội biên phòng đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Bộ Nội vụ.

Sau 09 năm làm nhiệm vụ bảo vệ biên giới Tổ quốc chống lại chiến tranh phá hoại nhiều mặt của kẻ địch (1979 - 1988), Bộ đội biên phòng tỉnh Hoàng Liên Sơn đã tham gia chiến đấu 220 trận lớn nhỏ, tiêu diệt 121 tên địch, bắt sống 322 tên, bắn bị thương hàng chục tên khác, thu nhiều vũ khí, quân trang, quân dụng, bảo vệ trọn vẹn từng tấc đất biên cương của Tổ quốc. Tổng kết phong trào bảo vệ trị an 02 năm 1987 – 1988, Bộ đội biên phòng tỉnh Hoàng Liên Sơn được Bộ Nội vụ tặng Cờ thi đua xuất sắc và nhiều đơn vị được tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân (1989):

Thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, từng bước tiến tới bình thường hóa quan hệ hai nước Việt - Trung và giải quyết những bất đồng. Ngày 12 tháng 11 năm 1988, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ra Thông báo số 118 về việc cho nhân dân hai bên biên giới được qua lại thăm thân, mua bán, trao đổi hàng hóa thiết yếu phục vụ cho sản xuất và đời sống. Quán triệt thông báo trên, Công an tỉnh đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh ra quy định tạm thời xác định đối tượng, phạm vi địa bàn, đường đi, địa điểm họp chợ và mức thu thuế hàng hóa, hình thức xử lý các vi phạm. Tỉnh đã mở 08 cửa khẩu ở 03 huyện Bắc Hà, Mường Khương, Bát Xát, đồng thời đẩy mạnh các mặt công tác nghiệp vụ quản lý biên giới chống địch lợi dụng Thông báo 118 để móc nối hoạt động tình báo, lợi dụng hoạt động và đẩy người trở lại Việt Nam. Qua đó, đã phát hiện bắt giữ 06 đối tượng lợi dụng trà trộn vào số người buôn bán xâm nhập biên giới hoạt động tình báo. Công tác quản lý đối tượng, quản lý nhân hộ khẩu, tuần tra kiểm soát được đẩy mạnh, góp phần bảo vệ vững chắc an ninh biên giới và an ninh nội bộ.

Sau một thời gian thực hiện Thông báo 118 của Ban Bí thư đã cho thấy: Việc cho phép nhân dân hai bên biên giới qua lại thăm thân và mua bán hàng hóa thiết yếu là một quyết định rất quan trọng của Đảng ta. Quyết định này vừa hợp với xu thế chính trị thế giới, phù hợp với lòng dân hai nước và tác động mạnh mẽ vào chính sách thù địch của phía Trung Quốc. Trên thực tiễn, hàng vạn lượt người Việt Nam và Trung Quốc ở biên giới đã có điều kiện nối lại các mối quan hệ thân

chính, giao lưu hàng hóa. Sự giao lưu đó đã góp phần làm cho tình hình biên giới dịu đi, tránh được sự đổ máu. Ta có điều kiện vừa nắm sâu phía bạn, nắm sâu phía bạn, triển khai công tác phản gián và phát triển kinh tế xã hội tạo ra những khả năng mới cho việc đảm bảo hòa bình ổn định lâu dài ở khu vực biên giới.

Đương nhiên do tình hình biến chuyển quá nhanh, phía bên kia lại lợi dụng phá ta về nhiều mặt, cho nên địa phương phải đối phó với hàng loạt tình huống mới hết sức phức tạp cả về an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội.

Trong khi tình hình biên giới có dịu đi, không khí quan hệ xã giao và trao đổi hàng hóa có sự chuyển biến tích cực, thì trong nội địa lại xuất hiện những vấn đề phức tạp. Đầu tháng 7 năm 1990, ở khu vực xã Vĩnh Yên, huyện Bảo Yên lan ra lời truyền: Người Mông sắp có “vua” Vàng Chứ và Chúa Giê Su. Người nào muốn theo “vua” Vàng Chứ và Chúa Giê su phải nghi danh sách nộp tiền, nộp thuốc lá để cúng đón vua mới được vua, chúa đưa lên trời. Chỉ trong thời gian ngắn, tin này đã lan rộng ra nhiều xã, từ huyện Bảo Yên sang huyện Bắc Hà, Bảo Thắng gây mất ổn định an ninh, trật tự. Người dân bỏ sản xuất, ai có thóc thì bán thóc, người không có thóc thì bán trâu, bò, lợn, gà để mua thuốc lá, mua đồ cúng đón “vua”.

Phát hiện nguồn tin, Công an huyện Bảo Yên đã tham mưu cho chính quyền chủ động giải quyết. Lực lượng trinh sát triển khai xuống địa bàn để thâm nhập nắm tình hình, giải thích cho nhân dân không nghe, không làm theo các đối tượng. Trong vòng một tháng, Công an tỉnh đã chỉ đạo tổ chức tuyên truyền giáo dục ở 54 xã ở 03 huyện Bảo Yên, Bắc Hà, Bảo Thắng. Nhờ đó ta đã xác định được 2.029 hộ đã nghe và làm theo luận điệu tuyên truyền mê tín, bà con đã bán 47 con trâu, 400 đồng bạc trắng, 15 triệu đồng tiền mặt góp nộp cho các đối tượng xấu. Qua sàng lọc, đã gọi hỏi 138 đối tượng thu hồi 6.598.900 đồng tiền mặt và nhiều tài sản khác cùng các đồ lễ cúng và làm rõ thủ phạm tuyên truyền này là tên Sùng Seo Pao ở xã Tân Trịnh, Bắc Quang, Hà Giang, đối tượng có nhiều tiền án, tiền sự đang lẩn trốn pháp luật. Sùng Seo Pao đã đến ở nhà anh Giàng Seo Cấu ở xã Vĩnh Yên (Bảo Yên) và lợi dụng lòng tin của bà con ở đây để tuyên truyền, vợ vét tài sản của dân. Lực lượng Công an phối hợp với các ngành đã vận động quần chúng, ổn định tình hình bà con người Mông ở các địa bàn xảy ra tuyên truyền cúng đón “vua”, yên tâm lao động sản xuất, ổn định đời sống.

Trong công tác đấu tranh chống tội phạm hình sự giữ gìn trật tự xã hội, lực lượng Công an đã tập trung vào các ổ, nhóm, đường dây buôn lậu, điều tra khám phá các vụ trọng án xảy ra. Kết quả đã triệt phá ra 41 ổ nhóm trộm cướp, buôn lậu bắt giữ xử lý 578 đối tượng các loại, khám phá 89% trọng án, 74 án thường. Để

tăng cường các mặt công tác đấu tranh chống tội phạm hình sự, ngoài bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn lãnh đạo Công an tỉnh còn nghiên cứu sắp xếp lại đội ngũ cán bộ điều tra theo “*Pháp lệnh Điều tra hình sự*” được Quốc hội thông qua ngày 04 tháng 4 năm 1989. Đã tổ chức tập huấn cho 128 đồng chí là lãnh đạo phụ trách điều tra, các điều tra viên Công an tỉnh, Công an huyện, thị nhằm quán triệt và thực hiện theo pháp lệnh. Sau tập huấn các hoạt động tố tụng, điều tra đi vào nề nếp. Qua một thời gian đánh giá việc điều tra xử lý tăng, những sai sót trong bắt giam giữ, quản lý tang tài vật giảm, từng bước đưa công tác điều tra vào nề nếp theo pháp luật.

Năm 1989, trật tự xã hội có nhiều diễn biến phức tạp, còn nhiều sơ hở trong quản lý kinh tế xã hội, mặt khác đạo đức, kỷ cương xã hội xuống cấp, tội phạm tăng. Chỉ riêng 06 tháng đầu năm 1989, đã xảy ra 717 vụ án các loại. Trong đó trọng án tăng 05 lần, cướp có vũ khí tăng 1,5 lần, chống người thi hành công vụ tăng 09 lần, so với cùng kỳ năm trước. Trước tình hình đó, Công an tỉnh đã tham mưu cho Hội đồng nhân dân tỉnh ra Nghị quyết số 08 về “*Huy động sức mạnh toàn dân tham gia chống tội phạm hình sự đẩy lùi tệ nạn xã hội*”. Ủy ban nhân dân tỉnh có Kế hoạch số 124, trên cơ sở đó Công an tỉnh xây dựng kế hoạch tấn công các đối tượng lưu manh chuyên nghiệp hoạt động trên các tuyến đường giao thông, tuyến đường trọng điểm: Thị xã, thị trấn, đồng thời đẩy mạnh phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc hình thành các cụm an toàn, có phương án phòng chống trộm cướp, mỗi nhà chuẩn bị đèn pin, keng báo động, thống nhất hiệu lệnh khi có báo động đồng loạt bủa vây bắt tội phạm.

Năm 1989, Hội đồng Bộ trưởng có Chỉ thị số 135 về việc nhằm lập lại kỷ cương xã hội và Bộ Nội vụ có Chỉ thị số 17 về việc thực hiện Chỉ thị của Hội đồng Bộ trưởng. Từ kết quả thực hiện Chỉ thị số 124 của Ủy ban nhân dân tỉnh, Công an tỉnh tiếp tục triển khai các mặt công tác và chuẩn bị lực lượng. Mệnh lệnh 366 của Bộ về việc đồng loạt tấn công truy quét các loại tội phạm được ban hành, các lực lượng trinh sát Công an các huyện, thị đã có danh sách rà soát các đối tượng cần bắt giữ, đối tượng truy nã, trốn thi hành án, hồ sơ đối tượng tập trung cải tạo được bổ sung. 06 giờ sáng ngày 03 tháng 12 năm 1989, mệnh lệnh được thực hiện, lực lượng Công an tỉnh đã bắt 268 tên tội phạm các loại, trong đó 33 tên thuộc diện tập trung cải tạo, 07 tên có lệnh truy nã, 24 tên trốn thi hành án, 46 tên gây án bỏ trốn, thu giữ 68 súng các loại, 19 lựu đạn và nhiều tài sản khác trị giá hàng chục triệu đồng. Lực lượng Công an các huyện thị đã tham mưu các cấp chính quyền mở 03 lớp cải huấn cho 74 đối tượng, kiểm điểm trước dân 651 đối tượng và tổ chức

cường bức lao động cho 130 tên. Chị thị số 135 được nhân dân đồng tình ủng hộ và tham gia thực hiện đã góp phần làm giảm hẳn các vụ vi phạm pháp luật, lập lại kỷ cương xã hội giữ gìn cuộc sống bình yên cho nhân dân.

Đại hội lần thứ XI Đảng bộ Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn, nhiệm kỳ 1986 – 1991 diễn ra vào ngày 17 tháng 9 năm 1986 tại trụ sở Công an tỉnh Hoàng Liên Sơn, thị xã Yên Bái.

Nghị quyết Đại hội lần thứ 4 Đảng bộ Đảng Cộng sản Việt Nam tỉnh Hoàng Liên Sơn nhất trí quyết nghị: Bảo đảm đầy đủ hơn nhu cầu của quốc phòng, an ninh, kết hợp chặt chẽ kinh tế với quốc phòng, quốc phòng với kinh tế, làm cho cả hai mặt đó đều không ngừng lớn mạnh. Tiềm năng quốc phòng làm kinh tế rất lớn, phải phối hợp chặt chẽ để phát huy, nhằm đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu của kinh tế và của quốc phòng. Quyết tâm đánh thắng chiến tranh phá hoại, sẵn sàng đánh thắng chiến tranh lấn chiếm biên giới và chiến tranh xâm lược của kẻ thù.

Đại hội đã bầu 05 đồng chí vào Ban Thường vụ, 15 đồng chí vào Ban Chấp hành Đảng bộ, đồng chí Hà Tuất – Văn phòng Đảng ủy Công an tỉnh được bầu làm Bí thư Ban Chấp hành, đồng chí Nguyễn Thành Thái – Trưởng phòng PA49 làm Phó Bí thư Ban Chấp hành.

(Quyết nghị số 1142-QN/TU, ngày 13 tháng 10 năm 1986 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy Hoàng Liên Sơn, Văn kiện Đảng bộ tỉnh Lào Cai, quyển số 14, trang 28 - 29)

Thực hiện Nghị quyết Đại hội tỉnh Đảng bộ về phát triển kinh tế, xã hội, Công an tỉnh xây dựng kế hoạch phục vụ ba chương trình kinh tế lớn của tỉnh tập trung vào bảo vệ hàng xuất khẩu và chương trình phát triển kinh tế nông nghiệp. Công an tỉnh đã chỉ đạo các phòng ban chức năng cùng Công an các huyện, thị tổ chức liên kết, ký kết hợp đồng bảo vệ các vùng kinh tế, qua đó hạn chế được thất thoát tài sản xã hội chủ nghĩa, đồng thời có điều kiện cải thiện đời sống cán bộ, chiến sĩ. Các vụ tham ô buôn lậu, trộm cắp tài sản xã hội chủ nghĩa, giảm hẳn góp phần thực hiện thắng lợi các chương trình kinh tế của tỉnh. Trong quá trình thực hiện đã tập trung chỉ đạo thực hiện công tác lớn là: Đi sâu vào những công tác nghiệp vụ mà nhiều năm thực hiện còn yếu kém như công tác sưu tra, cơ sở bí mật, điều tra xét hỏi. Năm 1987, hướng toàn bộ lực lượng trinh sát vào đẩy mạnh nghiệp vụ trên tinh thần đổi mới phù hợp sát với địa bàn, đối tượng; Thực hiện những biện pháp chiến thuật phòng chống địch trên tuyến biên giới, chuyển hướng và đổi mới trong việc thực hiện đối sách với số đối tượng trọng điểm trong vùng dân tộc thiểu số nhất là số đối tượng có biểu hiện làm tay sai cho địch. Chủ yếu giáo dục lôi kéo làm vô hiệu hóa, rất cá biệt mới bắt tập trung cải tạo hoặc truy tố.

Thực hiện những nhiệm vụ có tính chiến lược lâu dài, Công an tỉnh đã phục vụ cấp ủy tổng kết thực hiện Chỉ thị 112 và Nghị quyết 133 của Trung ương Đảng về củng cố vững mạnh toàn diện vùng biên giới từ năm 1979 đến hiện tại, nhất là công tác giữ vững an ninh chính trị, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội từ năm 1987 đến năm 2000. Đã nghiên cứu phân tích tình hình lực lượng của ta ở vùng biên giới, chủ động đề xuất cấp ủy ra Chỉ thị số 02 về chống địch dùng hàng hóa để phá hoại kinh tế của ta, qua đó có biện pháp về đấu tranh kinh tế ở vùng biên giới.

Công an tỉnh đã tập trung sự chỉ đạo trong việc phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Thực hiện Chỉ thị của Bộ, Công an tỉnh đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh tổ chức tổng kết 02 năm phát động phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc. Qua 02 năm 1987 – 1988, phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc đã được các cấp, các ngành quan tâm, được nhân dân đồng tình ủng hộ đã thực sự góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh có hiệu quả với các loại tội phạm và tệ nạn xã hội. Phong trào được chỉ đạo với nội dung, biện pháp khác nhau phù hợp với yêu cầu điều kiện từng vùng, từng cơ quan xí nghiệp. Ở các xã giáp biên, phong trào gắn với bảo vệ biên giới xây dựng các phương án chống gây rối, gây bạo loạn, xâm nhập vũ trang của địch. Qua đó, lực lượng Công an phát hiện 07 đối tượng được địch giao nhiệm vụ, về địa bàn thu thập tình báo, phát hiện 06 vụ tập kích. Điển hình là ngày 02 tháng 11 năm 1988, hai em học sinh lớp 6 đã phát hiện địch xâm nhập vũ trang tập kích Đồn biên phòng 231, các em đã kịp thời vượt đồi, lội suối báo cho Đồn biên phòng 231 biết và triển khai phương án đánh trả. Ở các xã vùng cao, phong trào tập trung vào giải quyết mâu thuẫn dân tộc, dòng họ, đất đai, định canh, định cư và vận động nhân dân bài trừ các thủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan.

Ở các xã có tuyến đường sắt chạy qua Công an tỉnh phối hợp với Tổng cục Đường sắt phát động trong thanh thiếu niên hưởng ứng phong trào “*Em yêu đường sắt quê em*”. Các em học sinh đã phát hiện 12 vụ đặt chướng ngại vật lên đường ray, 03 vụ tháo ốc thanh giăng, 17 vụ cắt đường dây thông tin tín hiệu đường sắt góp phần bảo đảm an toàn chạy tàu.

Ở cơ quan, xí nghiệp phong trào gắn với bảo mật, phòng gian, bảo vệ tài sản xã hội chủ nghĩa và đấu tranh chống buôn lậu, tham ô, trộm cắp. Trong 02 năm đã giúp cơ quan chức năng phát hiện 331 vụ xâm phạm tài sản xã hội chủ nghĩa. Qua tổng kết 02 năm phong trào đã rút ra nhiều bài học kinh nghiệm:

Để phong trào mạnh trước hết các cấp ủy Đảng, các cấp chính quyền phải thực sự quan tâm và đồng tâm hiệp lực xây dựng củng cố phong trào.

Để nhân dân hưởng ứng phong trào phải có nội dung gắn với lợi ích thiết thực của nhân dân và đáp ứng được tâm tư nguyện vọng chính đáng của người dân.

Nội dung phát động phải cụ thể và nói rõ cho quần chúng nhân dân hiểu, phù hợp với trình độ dân trí của nhân dân và tập quán địa phương.

Phong trào quần chúng bảo vệ an ninh Tổ quốc phải được kết hợp chặt chẽ với các phong trào khác, giữa cơ quan với ngoài xã hội.

Củng cố đội ngũ cán bộ cốt cán, xây dựng điển hình tiên tiến có quan hệ nhân quả với chất lượng phong trào.

Việc tổng kết phong trào gắn liền với đợt vận động phát động phong trào năm tới.

Đầu tháng 8 năm 1990, thực hiện Chỉ thị số 135/HĐBT Công an tỉnh đã tham mưu cho các cấp ủy, chính quyền chỉ đạo các ngành chỉ đạo các ngành tiếp tục đẩy mạnh cuộc đấu tranh chống tội phạm hình sự, phát huy quyền làm chủ của nhân dân trong lĩnh vực bảo vệ an ninh chính trị và giữ gìn trật tự, an toàn xã hội, phong trào được củng cố, nhân rộng, tạo điều kiện cho dân phòng hoạt động. Công an tỉnh tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh ra Quyết định số 400/QĐ-UB ngày 28 tháng 8 năm 1990 về xây dựng Quỹ An ninh - Quốc phòng và định mức đóng góp của cơ quan, đoàn thể và nhân dân. Ngay sau khi quyết định được ban hành nhân dân đã nhiệt tình hưởng ứng. Chỉ trong 03 tháng cuối năm 1990 toàn tỉnh đã huy động được 100 tấn thóc và 21.018.000 đồng tiền mặt. Cùng với việc xây dựng quỹ, Công an tỉnh đã tham mưu củng cố 17 Hội đồng bảo vệ an ninh, trật tự cấp huyện, 297 Hội đồng bảo vệ an ninh, trật tự cấp xã, 3000 tổ an ninh xung kích, thanh niên bảo vệ ở các khu phố, tổ sản xuất và cơ quan, xí nghiệp. Trong cuộc vận động này quần chúng đã cung cấp 5.230 tin về tội phạm, kiểm điểm 1.740 đối tượng, thu nộp 241 súng chiếm giữ trái phép.

Trong công tác xây dựng lực lượng, lãnh đạo Công an tỉnh đã tập trung công tác giáo dục chính trị tư tưởng, lấy Sáu điều Bác Hồ dạy là tiêu chuẩn phấn đấu cho mỗi cán bộ, chiến sĩ. Qua quá trình tổ chức học tập thực hiện, tháng 5 năm 1986, toàn Công an tỉnh đã tổng kết phong trào học tập Sáu điều Bác Hồ dạy và phát động tiếp phong trào "*Hành động cách mạng Sáu điều Bác Hồ dạy, xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện*". Sau một thời gian thực hiện, phong trào đã thu được kết quả; nhiều đơn vị đã chỉ đạo chặt chẽ hướng cán bộ chiến sĩ vào hành động cụ thể thiết thực. Có 62 công trình, phần việc, hành động cụ thể của thanh niên hướng vào công tác nghiệp vụ, quản lý và xây dựng lực lượng.

Bên cạnh đó Đảng ủy và Ban Giám đốc đã triển khai chỉ đạo việc thực hiện

Chỉ thị 79 của Ban Bí thư Trung ương, đã kiểm điểm sâu sắc từng cán bộ đảng viên với tinh thần nhìn thẳng vào sự thật, nói đúng sự thật.

Trong các đợt phát động phong trào thi đua, tổ chức Đoàn Thanh niên được coi là nòng cốt đi đầu thực hiện Chỉ thị 25 và Quyết định số 76 của đồng chí Bộ trưởng. Đoàn Thanh niên đã tổ chức các chương trình hoạt động phong phú sôi nổi, như các phong trào văn nghệ, thể dục thể thao, lao động cộng sản, học tập văn hóa ... không những ở cơ quan Công an tỉnh mà ở tất cả Công an các huyện, thị.

Về công tác tổ chức, đã tách 2 phòng Cảnh sát kinh tế, Cảnh sát hình sự, thành lập phòng Sản xuất và Công an công trình Tăng Loong. Công an tỉnh nghiên cứu đề xuất Bộ cho phép rút gọn đầu mỗi giảm 04 phòng PX14, PX17, PV13, PA17, điều chỉnh chức năng nhiệm vụ cho 08 đơn vị PC12, PC13, PC17, PC21, PC26, PA23.

Trong điều kiện có nhiều thuận lợi, nhưng cũng không ít khó khăn, thử thách mới, trong 15 năm thuộc tỉnh Hoàng Liên Sơn 1976 - 1991, lực lượng Công an tỉnh dưới sự lãnh đạo của Bộ Nội vụ mà trực tiếp là Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Hoàng Liên Sơn, cán bộ chiến sĩ lực lượng Công an tỉnh đã kiên định, vững vàng, phát huy truyền thống anh hùng, nêu cao tinh thần tự lực, tự cường, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ cùng với nhân dân các dân tộc trong tỉnh khôi phục, phát triển kinh tế, xã hội, chiến đấu bảo vệ vững chắc vùng đất biên cương Tổ quốc. Cuộc chiến đấu bảo vệ biên giới phía Bắc giành thắng lợi có ý nghĩa quan trọng đối với lực lượng Công an tỉnh và nhân dân các dân tộc tỉnh Hoàng Liên Sơn, đồng thời cũng là thắng lợi của quân và dân Tây Bắc dưới sự lãnh đạo của Đảng trong cuộc chiến tranh bảo vệ Tổ quốc. Trong mọi hoàn cảnh, lực lượng Công an tỉnh luôn đề cao cảnh giác, sẵn sàng đập tan âm mưu chống phá của các thế lực phản động, góp phần giữ vững ổn định an ninh chính trị và trật tự, an toàn xã hội. Thực hiện chủ trương của Đảng, dưới sự lãnh đạo trực tiếp của Tỉnh ủy, lực lượng Công an tỉnh từng bước được xây dựng và trưởng thành. Được rèn luyện, thử thách trong chiến đấu, trong lao động, sản xuất, đội ngũ cán bộ, chiến sĩ lực lượng Công an tỉnh có kinh nghiệm, bản lĩnh chiến đấu, chỉ đạo chỉ huy các mặt công tác nghiệp vụ ở từng đơn vị. Điều này có ý nghĩa quan trọng trong tổ chức xây dựng tỉnh, huyện, thị xã thành khu vực phòng thủ vững chắc. Trong xây dựng và phát triển lực lượng Công an tỉnh, vai trò của lãnh đạo của Đảng ủy, Ban Giám đốc Công an tỉnh được khẳng định là hạt nhân xây dựng lực lượng Công an tỉnh ngày càng vững mạnh.